

Aika: 20.08.2019 klo 18:00 - 19:50

Paikka: Kaupungintalo, kokoushuoneet 1-2

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
70	Kokouksen järjestäytyminen	3
71	Nuorisovaltuuston edustajalle puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen	4
72	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	5
73	Matkaviestintukiaseman (Juusintie 1) maanvuokrasopimuksen jatkaminen	6
74	Vastaus toimenpide-ehdotukseen: Kauniaisten asuntorakentamiseen monipuolisuutta	8
75	Hulevesiviemäriin liittämiselvällisyydestä vapauttaminen (kiinteistö 235-3-422-3, Kavallintie 9)	11
76	Kauniaisten Resurssiviisauden tiekartta (KARTE) ja yhdyskuntavaliokunnan edustajien valinta työpajaan	14
77	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2020-2022	16
78	Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2020 - 2022	23
79	Kasavuoren koulukeskuksen A-siipi, peruskorjauksen tekninen tarveselvitys	32
80	HSY:n perussopimuksen muuttaminen	35
81	Valtuustoaloite bussilinjan 224 reitin muuttamisesta	38
82	Vastaus valtuustoaloitteeseen jätteiden lajitteluastioiden saamiseksi hautausmaalle	43
83	Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018	45
84	Yhdyskuntatoimen maksut ja taksat vuodelle 2020	48
85	Yhdyskuntatoimen vuoden 2020 talousarvion sekä vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman ja vuosien 2020-2024 investointiohjelman valmistelu	50

Puheenjohtaja Finn Berg

Läsnä:	Berg Finn Wahlstedt Virva Björk Bo-Christer Sederholm Camilla Eväsoja Elina Laakio Mika Lamberg-Allardt Christel Jääskeläinen Tapani von Essen Kristian Rintamäki-Ovaska Tiina Savukoski Nino Harju Marianna Porvali Leena	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen Kh:n edustaja Nuorisovaltuuston ed. Ytjoht/esittelijä sihteeri
Allekirjoitukset	Finn Berg puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse 21.8.2019	Leena Porvali sihteeri
Käsitellyt asiat	70 - 85	
Pöytäkirja tarkastettu		
Allekirjoitukset	Bo-Christer Björk Tarkastettu sähköpostitse 22.8.2019	Tapani Jääskeläinen Tarkastettu sähköpostitse 23.8.2019
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 27.08.2019	
Todistaa	Mattias Karlsson ilmoitustaulun hoitaja	

Yhdyskuntavaliokunta

§ 70

20.08.2019

Kokouksen järjestäytyminen

YLKV 20.08.2019 § 70

Yhdyskuntavaliokunta

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Bo-Christer Björk ja Tapani Jääskeläinen.

Oheismateriaali

Yhdyskuntavaliokunnan pöytäkirja 2019_08_20 hyväksytty ja tarkastettu

---

Yhdyskuntavaliokunta

§ 71

20.08.2019

Nuorisovaltuuston edustajalle puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntäminen

124/00.00.01/2014

YLKV 20.08.2019 § 71

Kaupungin hallintosäännön mukaan valiokunta voi myöntää nuorisovaltuuston keskuudessaan valitsemalle edustajalle läsnäolo- ja puheoikeuden valiokunnassa lukuun ottamatta valiokunnan salaisten asioiden käsittelyä. Toimielimen nuorisovaltuuston edustajan palkkio on 40 euroa kokoukselta.

Nuorisovaltuusto on 1.8.2019 alkaen valinnut keskuudestaan uusia edustajia, joille se esittää puhe- ja läsnäolo-oikeutta kaupungin valiokuntiin. Yhdyskuntavaliokunnan edustajaksi on valittu Nino Savukoski sekä hänen varalleen Elna-Annina Kanerva.

YTJ:

Valiokunta merkitsee asian tiedoksi sekä myöntää nuorisovaltuuston edustajalle (Nino Savukoski) sekä varaedustajalle (Elna-Annina Kanerva) puhe- ja läsnäolo-oikeuden yhdyskuntavaliokunnassa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 72

20.08.2019

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

YLKV 20.08.2019 § 72

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisen viranhaltijan toimivaltaan siirretyssä asiassa tehdyn päätöksen, jollei KH, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extranetissä. Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta yhdyskuntatoimenjohtajalle tai toimialasihteerille ne päätökset, joihin harakitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

YTJ:

Valiokunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

.....

Pöydälle jaettiin maankäyttöpäällikön päätökset 40-43 ja 45.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin em.päätökset mukaan lukien.

Oheismateriaali

Extranet_Viranhaltijoiden päätösluettelot
Extranet_Pöydälle jaettavat päätökset
Extranet_Pöydälle jaettava päätös

Yhdyskuntavaliokunta

§ 73

20.08.2019

Matkaviestintukiaseman (Juusintie 1) maanvuokrasopimuksen jatkaminen

463/10.03.00/2014

YLKV 20.08.2019 § 73

Lisätiedot:

kiinteistöinsinööri Johanna Määttä, puh. 050 411 1821
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi 3.6.2019 (§ 61) DNA Oyj:n ja Elisa Oyj:n matkaviestintukiasemien (Yhtiöntie 35 ja Alppitie 13) maanvuokrasopimusten jatkamisen ajalle 1.10.2019-30.9.2024. Asian yhteydessä todettiin, että Telia Finland Oyj:n osalta vuokrasopimuksen jatkaminen tuodaan käsitte-lyyn myöhemmin. Telia Finland Oyj on osittaisjakautunut Telia Towers Finland Oy:ksi, jolle on siirtynyt antenni- ja laitepaikkoihin liittyvä liiketoiminta ja mastoliiketoimintaan liittyvät sopimukset mukaan lukien matkaviestintukiaseman maanvuokrasopimus osoitteessa Juusintie 1. Telia Towers Finland Oy:n **voimassa oleva maanvuokrasopimus on oheismateriaalina.**

Kaupunki on syyskuussa 2014 vuokrannut DNA Oy:lle, Ecosite Oy:lle ja TeliaSonera Finland Oy:lle (TeliaSonera Finland Oyj muutti toiminimensä myöhemmin Telia Finland Oyj:ksi) alueet matkaviestintukiasemia ja niihin liittyviä laitetoja varten. Vuokrasopimusten mukainen vuokra-aika on 1.10.2014 – 30.9.2019. Vuokrasopimuksen mukaan vuokralaisen on viimeistään kolme (3) kuukautta ennen vuokra-ajan päättymistä ilmoitettava vuokranantajalle kirjallisesti, haluaako jatkaa vuokrasopimusta. Edelleen vuokrasopimuksen mukaan vuokralaisella, joka on täyttänyt vuokrasopimuksensa mukaiset velvoitteensa, on etuoikeus vuokra-ajan päättyessä saada vuokra-alue uudelleen vuokralle, mikäli se luovutetaan uudelleen vuokralle samanlaiseen tarkoitukseen tällöin päätettävillä ehdoilla.

Vuokra-alue osoitteessa Juusintie 1 on myös tarkoituksenmukaista vuokrata matkaviestintukiasemaa varten uudelleen. Telia Towers Finland Oy on ilmoittanut halukkuutensa jatkaa vuokrasopimusta ja voimassa olevan sopimuksen mukaiset velvoitteet on täytetty.

Telia Towers Finland Oy:n **päivitetty maanvuokrasopimus on liitteenä.** Sopimus on vastaava kuin DNA Oyj:n ja Elisa Oyj:n päivitetty maanvuokrasopimukset. Sopimus on määräaikainen (5 vuotta) ja vuokra-aika 1.10.2019-30.9.2024 päättyen ilman erillistä irtisanomista. Sopimuksen mukaan sopijapuolilla on oikeus irtisanoa sopimus perustetta ilmoittamatta kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla. Vuokran määrä perustuu antennipylvään korkeuteen (85€/pylväsmetri) ja se on 3060 €/vuosi.

Vuokra-alueen sijainti on tarkistettu sijoittumaan kokonaisuudessaan kiinteistön 235-3-9903-500 alueelle. Lisäksi sopimukseen on päivitetty ympäristönsuojelulain ja jätelain säädösnumerot ja pykälät vastaamaan ajantasaista lainsäädäntöä.

Hallintosäännön mukaan yhdyskuntavaliokunta päättää maa- ja vesialueiden ja rakennusten sekä toimi- ja liiketilojen vuokralle ottamisesta tai antamisesta.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 73

20.08.2019

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyy liitteenä olevan maanvuokrasopimuksen (Juusintie 1) ja oikeuttaa yhdyskuntatoimenjohtajan tekemään mahdolliset tarpeelliset tarkennukset ja korjaukset sopimukseen lukuun ottamatta vuokra-aikaa ja vuokran määrää.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite: päivitetty maanvuokrasopimus (matkaviestintukiasema Juusintie 1)

Oheismateriaali

Oheismateriaali: voimassa oleva maanvuokrasopimus (matkaviestintukiasema Juusintie 1)

Yhdyskuntavaliokunta

§ 74

20.08.2019

Vastaus toimenpide-ehdotukseen: Kauniaisten asuntorakentamiseen monipuolisuutta

282/10.04.00/2019

YLKV 20.08.2019 § 74

Lisätiedot:

maankäyttöpäällikkö Marko Lassila, puh. 050 382 9313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten vanhusneuvosto on päättänyt kokouksissaan 2.5. ja 5.6.2019 esittää yhdyskuntavaliokunnalle toimenpide-ehdotuksenaan, että kaupunki ottaa kaavoituksessa ja asuntorakentamisen suunnittelussa huomioon monipuolisemmin asunnontarvitsijoiden tarpeet. Neuvosto perustelee ehdotustaan sillä, että lapsiperheet ja suurista omakotitaloista luopuvat ikäihmiset tarvitsevat perheasuntoja ja suurempia kerrostalohuoneistoja kuin nykyisin rakennetaan. Asuntojen tulee myös olla kohtuuhintaisia ja niiden esteettömyyteen tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi vanhusneuvosto esittää, että Kauniaisiin tarvitaan yksitasoisia rivitaloasuntoja sekä yli 70 m²:n suuruisia kerrostaloasuntoja. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että kaupungin asunto-ohjelmaa kehitettäessä otetaan huomioon eri perhemuotojen ja ikäryhmien asuntotarpeet nykyistä monipuolisemmin sekä lisätään puuttavaa palveluasumista. Toimenpide-ehdotus on **oheismateriaalina**.

Toimenpide-ehdotuksessa esitetyt huolet ja näkemykset on tunnistettu kaupungin maankäytön ja asuntotuotannon suunnitteluprosesseissa. Myös valtuuston 4.2.2019 hyväksymässä Kauniaisten asunto-ohjelmassa korostetaan asuntotyyppien, -kokojen ja hallintamuotojen monipuolisuutta sekä esitetään myönteistä suhtautumista yksityisen palveluasumisen tuottamiseen. Näitä pyritään edistämään laadittavien asemakaavan muutosten yhteydessä. Nykyisin kaikissa Kauniaisissa laadittavissa asuinkerrostalorakentamista sisältävissä asemakaavan muutoksissa edellytetään asuntotuotannon monipuolisuutta. Lisäksi Kauniaisten asuntotuotantoon liittyvät erityispiirteet ja tavoitteet tuodaan esille jo ensimmäisissä keskusteluissa hakijoiden kanssa ennen kuin hakijat tekevät lopullisen päätöksen asemakaavan muutoksen hakemisesta. Niin ikään esteettömyysvaatimukset huomioidaan jo kaavoitusvaiheessa. Myöhemmin toteutusvaiheen suunnittelu- vaiheessa (rakennuslupavaihe), mikäli rakennuksessa on erityisen pieniä tai erityisen suuria asuntoja, rakennusvalvonta edellyttää asuntojen muuntojoustavuuden tutkimista, jotta toteutettavat asunnot joustaisivat ja olisivat muokattavissa elämäntilanteiden muuttuessa.

Vaikutusmahdollisuudet asuntojen kohtuuhintaisuuteen ovat rajalliset, koska merkittävä osuus asunnon hinnasta määräytyy sijaintiin perustuvasta tontin hinnasta sekä rakennuskustannuksista. Kauniaisissa maan arvo on ollut pitkään korkea. Lisäksi Kauniaisissa edellytetään kaupunkikuvaa ja asumisen laatua korottavia ratkaisuja, jotka osaltaan nostavat asuntojen hintoja. Kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista myydä tai vuokrata maata alle markkinahinnan tai luopua Kauniaisissa tarpeelliseksi koetuista laatu- tekijöistä, koska alhainen tontin luovutushinta tai madallettu laatutaso eivät käytännössä laske asuntojen hintoja, vaan säästyvät kustannukset siirtyvät suurelta osin rakentajan saamaan katteeseen. Sen sijaan laatutekijöillä varmistetaan, että vuosikymmeniksi toteutettavat kohteet kestävät aikaa ja luovat miellyttävää kaupunkia kaikkien kaupunkilaisten nautittavaksi. Kaa-

---

voituksen yhteydessä on kuitenkin tärkeää käyttää kokonaisharkintaa siitä, millaisia rakentamisen laatuun ja siten rakentamiskustannuksiin liittyviä määräyksiä annetaan.

Kauniaisissa sijaitsevat rivitalot koostuvat pääosin vanhoista kohteista, jotka eivät täytä nykypäivän esteettömyysvaatimuksia. Maanomistajat eivät ole myöskään halukkaita muuttamaan asemakaavoja rivitalokäyttöön, koska rakennusoikeuden arvo omakoti- tai kerrostalokäytössä on selkeästi rivitalokäyttöä korkeampi. Sen sijaan useissa nykyisin laadittavissa kerrostalokaavoissa pyritään mahdollistamaan ensimmäiseen kerrokseen maantasopihoin varustettuja rivitalomaisia asuntoja.

Viime vuosina kasvukeskuksissa, ja etenkin Uudenmaan alueella, pienien asuntojen tuotanto on esiintynyt korostettuna, mutta se ei ole vaikuttanut merkittävästi Kauniaisten asuntotuotantoon. Tämä selittyy osittain Kauniaisten vähäisillä tonttimarkkinoilla sekä osittain muuhun pk-seutuun verrattuna poikkeavasta asuntokysynnästä. Toisaalta Kauniaisissa etenkin vanhempien kerrostalokohteiden asunnot ovat seudullisessa vertailussa keskitasoa suurempia, jolloin yksittäisten pienempiä asuntoja painottaneiden kohteiden vaikutus ei ole kokonaisuuden kannalta vielä haitallista. Asuntotuotantoa tulee pyrkiä arvioimaan aina pidemmällä aikajaksolla, jolloin yksittäiset vuodet tai kohteet eivät korostu epätarkoituksenmukaisesti. Asiaan tulee kuitenkin kiinnittää jatkuvasti huomiota, jotta asuntotarjonnan tasapaino säilyy myös tulevaisuudessa. Toimenpide-ehdotuksessa esiin nostettujen perheasuntojen lisäksi on tärkeää varmistaa, että Kauniaisissa toteutetaan jatkossakin myös yksiöitä ja kaksioita. Näin varmistetaan asuntojen riittävyys itsenäistyville nuorille, opiskelijoille, yksin eläville vanhuksille sekä muille pienille talouksille.

2000-luvulla Kauniaisissa on valmistunut yhteensä 702 kerrostaloasuntoa, joiden pinta-alojen keskiarvo on 68 m² ja mediaani 64 m². Yksiöiden osuus toteutuneiden asuntojen määrästä on ollut 17 % ja kaksioiden 33 %. Mediaanikoot yksiöissä ovat olleet 35,5 m² ja kaksioissa 51 m². Vastaavasti kolmioiden osuus on ollut 35 % mediaanikoon ollessa 75,5 m² ja neliöiden 13 % mediaanikoon ollessa 99 m². Lisäksi on toteutunut muutama prosentti suurempia perheasuntoja. Tästä voidaan todeta, että toteutunut asuntotuotanto on ollut kuluvalle vuosituhannella kokonaisuutena erittäin tasapainoista ja Kauniaisten asuntokoot muuta Helsinginseutua selkeästi suurempia.

Koivuhovin alueella on parhaillaan rakenteilla kolme kerrostalokohdetta, joissa on yhteensä 209 asuntoa. Vuosina 2020-2021 valmistuvien asuntojen pinta-alojen keskiarvo on 55 m² ja mediaani 50 m². Yksiöiden osuus toteutuvien asuntojen määrästä on 11,5 % ja kaksioiden 45,5 %. Mediaanikoot yksiöissä on 30,5 m² ja kaksioissa 45 m². Vastaavasti kolmioiden osuus on 26 % mediaanikoon ollessa 59 m² ja neliöiden osuus on 14 % mediaanikoon ollessa 79,5 m². Lisäksi toteutuu muutamia suurempia perheasuntoja.

Kaikki rakenteilla olevat asunnot sijoittuvat Koivuhovin aseman viereen, jolloin alue liittyy vahvasti Espoon puolen Ymmerstan alueeseen. Tästä syystä valmistumassa oleva asuntotuotanto antaa yksipuolisen ja siten osin vääristyneen kuvan Kauniaisille tyypillisestä asuntotuotannosta. Ra-

---

Yhdyskuntavaliokunta

§ 74

20.08.2019

---

kennettävissä asunnoissa kaksioden osuus on kasvanut ja yksiöiden vastaavasti vähentynyt samalla kun asuntojen mediaanikoot ovat pienentyneet jonkin verran. Asuntojen pienentymistä selittää nykytrendien lisäksi osaltaan sijoittuminen aseman viereen sekä saunojen väheneminen – vain kolmanneksessa asunnoista on sauna. Sijoittuminen Koivuhovin aseman välittömään läheisyyteen selittää osaltaan kaksioden osuuden kasvua.

Yhdistettynä 2000-luvulla toteutuneista ja rakenteilla olevista kerrostaloasunnoista voidaan todeta, että asuntojen keskikoot ovat edelleen selkeästi muuta seutua suurempia ja muodostavat edelleen tasapainoista asuntokantaa. Perheasuntojen osuus kokonaismäärästä on 48,5 %, jota voidaan pitää seudullisesti jopa erittäin korkeana. Yhteenveto 2000-luvulla valmistuneista ja rakenteilla olevista kerrostaloasunnoista on **oheismateriaalina**.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta päättää merkitä vanhusneuvoston toimenpide-ehdotuksen ja siihen annetun vastauksen tiedoksi ja lähettää sen vanhusneuvostolle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

OHEISMATERIAALI: Vanhusneuvoston toimenpide-ehdotus
OHEISMATERIAALI: Yhteenveto 2000-luvulla valmistuneista ja rakenteilla olevista kerrostaloasunnoista

---

Yhdyskuntavaliokunta

§ 75

20.08.2019

Hulevesiviemäriin liittämiselvöllisyydestä vapauttaminen (kiinteistö 235-3-422-3, Kavallintie 9)

45/11.01.05/2019

YLVK 20.08.2019 § 75

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, puh.050-3236269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kiinteistölle 235-3-422-3 (Kavallintie 9) haetaan vapauttamista vesihuolto-
laitoksen hulevesiviemäriin liittämiselvöllisyydestä vesihuoltolain 3a luvun
17 c §:n mukaisesti.

Lupavelvöllisyys ja toimivaltainen viranomais

Vesihuoltolain 3 a luvun 17 b §:n mukaan kunnan päättämällä vesihuolto-
laitoksen hulevesiviemäröinnin alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitok-
sen hulevesiviemäriin. Lain 17 c §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluvir-
anomais voi myöntää hakemuksesta kiinteistölle vapautuksen 17 b
§:ssä tarkoitettua liittämiselvöllisyydestä vesihuoltolaissa erikseen sää-
detyin perustein. Kauniaisissa yhdyskuntavaliokunta toimii kaupungin ympä-
ristönsuojeluviranomaisena.

Hakemus liitteineen löytyy oheismateriaalina luottamushenkilöiden ext-
ranetistä.

Asian selostus

Hakija anoo vapautusta kiinteistön hulevesiviemäriin liittämestä niin, että
hulevedet käsiteltäisiin jatkossakin alla esitetyin tavoin. Hakemuksen mu-
kaan nykyinen järjestelmä ei ole tuottanut ongelmia omalle tai alapuolisille
kiinteistöille, joten hulevesien käsittely voidaan katsoa olevan tällä hetkellä
asianmukainen.

Hakemuksen mukaan Kavallintie 9:n hulevedet imeytetään tällä hetkellä
tontilla. Tontti on pääosin luonnontilainen ja runsaspuustoinen. Kiinteistön
liittäminen nyt rakenteilla olevaan HSY:n hulevesiverkostoon vaatisi, että
rakennuksen eteläpuolelle tulisi rakentaa talon pituinen hulevesijärjestelmä
ja kaivo, josta vedet pumpattaisiin 2,7 metriä korkeammalla olevaan Kaval-
lintien verkostoon. Liityntäputkea varten tulisi louhia kallionnyppylään kai-
vanto Kavallintie 7 ja Kavallintie 9 väliin ja se vaatisi myös maisemallisesti
arvokkaiden järeiden mäntyjen ja muun puuston kaatamista. Edellä maini-
tun lisäksi liittyminen hulevesiverkostoon vaatisi maisemallisesti arvokkaan
tiemaiseman varrella sijaitsevan kiviaidan osittaista purkua ja jälleenraken-
tamista.

Edellä mainittuun viitaten, liittyminen hulevesiverkostoon aiheuttaisi hake-
muksen mukaan hakijalle kohtuuttomia kustannuksia.

Hulevesiviemärin sijainti

HSY:n hulevesiverkosto laajenee tälle alueelle vuoden 2019 aikana. Huoli-
matta siitä, liittyvätkö alueen kiinteistöt hulevesiverkostoon tai eivät, kiin-
teistöjen rajalle tullaan rakentamaan hulevesien liittymävarausta

Lausunnot, näkemykset ja naapureiden kuuleminen

Yhdyskuntavaliokunta

§ 75

20.08.2019

Hakemuksen johdosta on kuultu naapureita sekä pyydetty lausuntoa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY). Tämän lisäksi on pyydetty Kauniaisten kaupungin kuntatekniikan näkemystä asiassa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän lausunto asiassa

HSY toteaa lausunnossaan (10.4.2019), että alueelle on rakennettu hulevesiverkosto (rakenteilla vuoden 2019 aikana, ympäristöpäällikön kommentti) palvelemaan katujen ja kiinteistöjen kuivatusta. Tarkoituksenmukaista on, että hulevesien poisjohtaminen hoidetaan kokonaisuuden kannalta kestäväällä tavalla myös alueen kiinteistöjen osalta (lausunto oheismateriaalina).

Kauniaisten kuntatekniikan näkemys asiasta (kuntatekniikkainsinööri ja kuntatekniikkapäällikkö)

Kaupungin kuntatekniikka katsoo, että hakemuksessa annettujen tietojen pohjalta kiinteistön hulevesien nykyinen käsittely voidaan katsoa olevan asianmukainen. Hakemuksessa annettujen tietojen pohjalta kuntatekniikka puoltaa vapautusta.

Naapureiden kuuleminen

Ympäristötoimi on hakemuksen johdosta kuullut 235-3-422-3 kiinteistön rajanaapureita (yhteensä 4 kpl). Asian tiimoilta ei ole annettu yhtään huomautusta.

Päätösesityksen perustelut

Hakijan antamien selvitysten ja muiden asiaan liittyvien tietojen perusteella vesihuoltolain mukaiset vapauttamisen edellytykset tässä tapauksessa täyttyvät, joten kiinteistölle 235-3-422-3 voidaan myöntää vapautus yleiseen hulevesiviemäriin liittämistä hakemuksessa esitetyn selvityksen pohjalta.

Vesihuoltolain 3 a luvun 17 c §:n mukaan vapautus liittämisvelvollisuudesta hulevesiviemäriin on myönnettävä, jos:

- 1) liittäminen hulevesiviemäriin muodostuisi kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön hulevesien hallinnasta aiheutuneet kustannukset, liittämistä aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy;
- 2) vapauttaminen ei vaaranna huleveden viemäröinnin taloudellista ja asianmukaista hoitamista 17 a §:ssä tarkoitetulla vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin alueella; ja
- 3) liittämistä vapautettavan kiinteistön hulevesi voidaan poistaa muutoin asianmukaisesti.

Jotta vapautus voidaan myöntää, kaikkien edellä mainittujen edellytysten on täytettävä.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 75

20.08.2019

Tässä tapauksessa voidaan katsoa, että vesihuoltolain 17 c §:n kohdat täyttyvät seuraavin perusteluin ja näin ollen kiinteistölle 235-3-422-3 voidaan myöntää anottu vapautus hulevesiviemärin liittämisestä:

Kohta 1)

Jotta kiinteistön hulevedet voitaisiin johtaa Kavallintien tulevaan hulevesiverkostoon, vaatisi se kiinteistön osalta mittavia kaivu- ja rakennustöitä, arvokkaan tiemaiseman kivimuurin osittaista purkua sekä hulevesien pumpaamista ylämäkeen. Hakemuksessa esitettyjen tietojen ja kustannusarvion pohjalta voidaan katsoa, että vapautusanomukseen voidaan tässä tapauksessa myöntyä.

Kohta 2)

Kyseisen kiinteistön vapauttamisen ei voida katsoa vaarantavan huleveden viemäröinnin taloudellista ja asianmukaista hoitamista 17 a §:ssä tarkoitetulla vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin alueella.

Kohta 3)

Kiinteistön hulevedet voidaan jatkossakin poistaa asianmukaisesti johtamalla ja imeyttämällä niitä tontilla.

Ehdot:

Kiinteistön hulevedet tulee jatkossakin poistaa asianmukaisesti eikä niistä saa aiheutua haittaa ympäristölle tai muille kiinteistöille. Kiinteistön 235-3-422-3 omistaja on myös vastuussa huleveden johtamisesta mahdollisesti aiheutuvista haitoista ja vahingoista. Mikäli olosuhteet kiinteistöllä muuttuvat hakemuksessa esitetystä tai hulevesien poistamista ei voida enää pitää asianmukaisena, voi liittämisvelvollisuus astua voimaan.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta päättää hakemuksessa annettujen tietojen ja edellä mainittujen perustelujen pohjalta myöntää kiinteistölle 235-3-422-3 vapautuksen yleiseen hulevesiviemäriin liittämisvelvollisuudesta yllämainituin ehdoin.

Sovelletut säännökset

Vesihuoltolaki (119/2001) 17 b ja 17 c

Muutoksenhaku

Hallintovalitus (Helsingin hallinto-oikeus), vesihuoltolain mukainen päätös

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

VHL 17 c § Kavallintie 9 vapautushakemus liitteineen

Yhdyskuntavaliokunta

§ 76

20.08.2019

Kauniaisten Resurssiviisauden tiekartta (KARTE) ja yhdyskuntavaliokunnan edustajien valinta työpajaan

243/11.00/2019

YLKV 20.08.2019 § 76

Lisätiedot:

ympäristöpäällikkö Anna-Lena Granlund-Blomfelt, puh. 050 323 6269
Ympäristöasiantuntija Anna Sjövall, puh. 040 169 9605 etuni-
mi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupunkistrategian 2018-2022 yhden pääteeman, Vihreä kävelykaupunki, ”Kohti hiilineutraalia Kauniaista” alle on asetettu tavoitteeksi vähentää ilmastonmuutosta kiihdyttäviä kasvihuonekaasujen päästöjä 60 %:lla vuoteen 2030 mennessä ja olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2035. Pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi laaditaan Resurssiviisauden tiekartta (KARTE), kohti hiilineutraalia Kauniaista 2035. Tiekartan laatiminen aloitettiin tammikuussa 2019 ja se on tarkoitus saada valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Kunnianhimoisiin tavoitteisiin pääseminen vaatii menestyksekkään yhteistyön rakentamista kaupunkiorganisaation hallintokuntien välillä ja kaupungin asukkaiden, yritysten sekä yhdistysten osallistamista työhön. Työtä varten perustettiin erillinen ympäristöjohtoryhmä, joka osallistuu tiekartan valmistelutyöhön ja siihen liittyvän tiedon eteenpäin viemiseen eri toimialoille.

Resurssiviisauden tiekartta on ylivaltuustokautinen ohjelma, jonka avulla kaupungin ilmastotyötä ja kestävä kehityksen muita tavoitteita edistetään pitkäjänteisesti. Osana tiekarttatyötä tullaan jokaiselle vuodelle laatimaan omat työohjelmat, joihin asetetaan mm. vuosittaiset päästövähennystavoitteet. Kaupungin asukkaiden elämäntapavalinnoista muodostuu arviolta yli puolet kaupungin kasvihuonekaasupäästöistä. Näiden päästöjen vähentämiseksi käynnistetään syksyllä Granikiihdyttämö -projekti, jossa vapaaehtoisille asukkaille ja perheille tehdään omat tiekartat ilmastopäästöjen vähentämiseksi vuoteen 2030. Granipäivänä pidettiin kiihdyttämön kick off -työpaja, jossa ensimmäiselle kauniailaiselle perheelle tehtiin oma tiekartta. Samassa työpajassa nuorisovaltuuston kaksi edustajaa sekä kaksi GGS:n ilmastoaktiivinuorta laativat esimerkki-tiekartan kuvitteelliselle kauniailaiselle kotitaloudelle. GGS:n nuoret myös haastoivat kaupungin asukkaat ilmoittautumaan mukaan Granikiihdyttämöön. Tarkoitus on, että kiihdyttämön avulla resurssiviisauden tiekarttaan luodaan asukkaiden oma ”kaista”.

Tueksi KARTE-työlle ja strategian tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunki on ottamassa käyttöön Ekokompassi -ympäristöjärjestelmän. Ekokompassi on ns. kevyt ympäristöjärjestelmä, joka pohjautuu kansainvälisiin ympäristöjohtamisjärjestelmiin ja -standardeihin ja se on suunniteltu erityisesti virastoille ja pk-yrityksille. Järjestelmä otetaan käyttöön koko kaupungin ta-soisesti, minkä lisäksi kaupungin toimipaikat voivat ottaa Ekokompassi-järjestelmän oman työpaikan ympäristötyön toteuttamisen kehikseksi. Vuonna 2019 Ekokompassin on ottamassa käyttöönsä ainakin Villa Breda. Lisäksi toivotaan, että vuonna 2019 mukaan lähtisi 1-2 muuta kaupungin toimipaikkaa.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 76

20.08.2019

Resurssiviisauden tiekartan lisäksi lyhyemmän aikavälin ilmastotavoitteiden toteutumista tukee edelleen Kuntien energiatehokkuussopimus KETS, jonka uusi toimenpidesuunnitelma vuosille 2017-2022 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 25.3.2019. KETS-suunnitelma pitää sisällään mm. palvelurakennusten energiatehokkuuteen ja -säästöön, uusiutuvaan energiaan, liikenteeseen ja katuvalaistukseen liittyviä päästövähennystoimenpiteitä.

Kaupungissa aikaisemmin laadittu ILME-ohjelma (ilmasto- ja energiaohjelma 2017-2021) kulkee KARTE-työn rinnalla niin, että siinä mainittuja toimenpiteitä viedään tiekarttaan ja vuosittaisiin toimenpideohjelmiin. Vuoden 2021 jälkeen Resurssiviisauden tiekartta ja toimenpideohjelmat korvaavat ILME-ohjelman.

Yhdyskuntavaliokunta on kokouksessaan 15.1.2019 hyväksynyt vuodelle 2019 yhdyskuntatoimen ns. päästövähennysten työohjelman, jonka mukaisesti hiilineutraalisuustavoitteeseen liittyviä toimenpiteitä edistetään toimialalla vuoden aikana. Työohjelmassa esitetyistä toimenpiteistä moni on jo aloitettu (esim. Ekokompassi, työntekijöiden ympäristötiedon lisääminen, uusiutuvien energiamuotojen kuntakatselmus, Kasavuoren koulukeskuksen aurinkosähkön pilotointi) tai toteutettu (kestävän kehityksen kysely, aurinkosähköiltä kuntalaisille, pyöräilyaamiainen, pyörien pikakorjauspiste Granipäivillä, Reilun kaupan arvonimen saavuttaminen).

Kaupungin KARTE-työn hiilineutraaliustavoitteet liittyvät valtakunnalliseen ja globaaliin ilmastotyöhön, jossa maapallon keskilämpötilan nousu pyritään pitämään 1,5 asteessa vuosisadan loppuun mennessä Pariisin ilmas-
tosopimuksen mukaisesti.

Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä ja hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisen skenaarioita ideoitii ympäristöjohtoryhmän kokouksen yhteydessä järjestettävässä työpajassa 19.6.2019 (**oheismateriaali**). Työpajan tuotokset, erityisesti ensi vuoden toimenpiteiden suhteen esitellään valio-
kunnille talousarviokäsittelyn yhteydessä. Syyskuussa tullaan myös järjestämään päättäjille suunnattu työpaja, jossa on tarkoitus työstää tiekarttaa ja siinä edellytettäviä toimenpiteitä. Tässä yhteydessä toivotaan, että valio-
kunnat valitsisivat vähintään kaksi osallistujaa työpajaan, joka järjestetään 18.9. klo 17.00 valtuustosalissa.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta merkitsee tiedoksi informaation kaupungin ilmastotyöstä ja Resurssiviisaan tiekartan (KARTE) laadinnasta sekä valitsee kaksi edustajaansa syyskuussa 2019 järjestettävään työpajaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntavaliokunnan edustajiksi työpajaan valittiin pj Finn Berg, vpj Virva Wahlstedt sekä jäsenet Camilla Sederholm ja Tapani Jääskeläinen.

Oheismateriaali

Oheismateriaali:KARTE -työpaja Flina

Yhdyskuntavaliokunta

§ 77

20.08.2019

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2020-2022

667/00.04.01/2014

YLKV 20.08.2019 § 77

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 09 505 6756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut –kuntayhtymän hallitus on päättänyt kokouksessaan 14.6.2019 pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniais-ten kaupunkeja antamaan 30.8.2019 mennessä lausuntonsa kuntayhty-män alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2020 – 2022. Lausuntopyyntö on esityslistan **liitteenä**.

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden lop- puun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useam- maksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava sit- ten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma on esityslistan **oheismateriaalina** sekä löytyy myös HSY:n internet-sivuilta osoitteesta:

www.hsy.fi/fi/tietoa-hsy/paatoksenteko/Sivut/Esityslistat- ja poytakirjat

Yleistä

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toimin- nan muutokset sekä talousmallin mukaiset vesihuollon ja jätehuollon alus- tavat taksamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2020 on käytet- ty 1,6 %:ia, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Inflaatioker- rointa tarkennetaan syksyllä lopullisen talousarvion valmistelussa. Suunni- telmavuodet on esitetty vuoden 2020 hintatasossa.

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen 13.4.2018 esittämiin investointiohjelmiin vuosille 2019 – 2028. Taloussuun- nitelmavuosien investointimenoja on jonkin verran tarkistettu investointioh- jelmaan verrattuna vesihuollon osalta.

Tärkeimmät muutokset investointiohjelmaan verrattuna aiheutuvat Blomin- mäen kalliopuhdistamohankkeen muutoksista sekä Raide-Jokerin aiheut- tamista johtosiirtotarpeista. Vuonna 2020 investoinnit ovat yhteensä 223,3 miljoonaa euroa, josta 203,3 miljoonaa on vesihuollon ja 18 miljoonaa jäte- huollon investointeja. Muut investoinnit ovat yhteensä 2,1 milj. euroa.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 77

20.08.2019

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydetty jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä.

Strategia

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2020 – 2022 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymään strategiaan 2025. Tavoitteiden pohjana ovat strategiset päämäärät:

- Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijä
- Korkea toimintavarmuus
- Sujuvat palvelut
- Vakaa talous

ja mahdollistajapäämäärät:

- Hyvän työelämän kehittäjä
- Aktiivinen uuden teknologian hyödyntäjä
- Tiedolla vaikuttaja
- Yhteistyön rakentaja

Toiminta

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän ei arvioida kasvavan suunnitellukaudella. Vuonna 2020 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 94,2 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 75,0 miljoonaa m³. Viikinmäen ja Suomenojan jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 139,9 miljoonaa m³ vuonna 2020.

Vuonna 2020 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,8 miljoonaa jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 365 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 273 000 tonnia. Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 320 000 tonnia, josta biojätettä on 61 000 tonnia.

Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu voimassa olevassa henkilöstösuunnitelmassa 2019 - 2021. Vuoden 2020 keskimääräinen henkilöstömäärä on yhteensä 806,1 henkilötyövuotta, joka on samalla tasolla vuoden 2019 suunnitelman kanssa. Henkilöstömäärien toteutumat ovat aikaisemmin jääneet suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään suunnitelmakaudelle 2020 - 2022 ja muutokset huomioidaan lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2020 ovat 375 miljoonaa, 9,7 miljoonaa (2,7 %) enemmän vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä vesitaksojen 2,0 % reaalikorotus. Hintojen nosto perustuu tulevien vuosien suurien investointien sekä rahoituskulujen kattamiseen. Jäsenkunnilta veloitettava yleisten alueiden hulevesikorvaus pienentää jäteveden käyttömaksun korotustarvetta. Kauniaisilta veloitetaan v. 2020 hulevesikorvausta 44.000

---

euroa. Summa on budjetoitu kuntatekniikan käyttötalousarvioon. Rakentamisen volyymin arvioidaan pysyvän vielä 2020 korkealla tasolla, mikä näkyy liittymismaksutuotoissa. Suunnitelmakauden lopulla suunnan on arvioitu kääntyvän laskuun.

Jätehuollon toimintatuottojen ja suoritteiden ennakoidaan vähenevän suunnitelmakaudella. Pääasialliset syyt tähän ovat jätelain muutokset ja sekajäteastioiden tyhjennysmäärien väheneminen sekä jätteiden lajittelun tehostuminen. Jätehuollossa sekajäteastian tyhjennyshintaan on laskettu 2% reaalikorotus. Korotustarve tarkentuu lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä ns. ohjaavan jätelinnoittelun valmistuttua.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin prosentti HSY:n toimintatuloista. Perussopimuksen mukaan Kauniaisten maksuosuus on jäsenkuntien maksuosuudesta 1%. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2020 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,14 miljoonaa euroa (4,10 milj. vuonna 2019). Kauniaisten maksuosuus v. 2020 on 41.400 euroa ja se on budjetoitu ympäristötoimen käyttötalousarvioon.

HSY:n toimintamenot vuonna 2020 ovat 183,2 miljoonaa euroa, 5,4 miljoonaa (3 %) enemmän vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset, kuten lomarahaleikkausten päättyminen vuonna 2020, kemikaali- ja energiahintojen korkea taso sekä eräät kertaluontoiset kustannuserät kuten pilaantuneiden maa-ainesten puhdistus Finnoossa (2,5 milj.).

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2020 on 193,8 miljoonaa euroa (51,7 % toimintatuloista), kun se vuonna 2019 ennustetaan olevan 189,4 miljoonaa (51,9 %). Toimintakate paranee koko suunnitelmakauden ollen 199,2 miljoonaa (52,9 %) vuonna 2022.

Nettorahoituskulut vuonna 2020 ovat 70,1 miljoonaa, 2,6 miljoonaa vuoden 2019 ennustettua tasoa enemmän. Korkokuluista 61,5 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 1,0 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Woima Oy:ltä.

Toimintakateen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulo-rahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2020 vuosikate on 123,6 miljoonaa ja se pysyttelee suunnilleen samalla tasolla koko suunnitelmakauden ajan.

Tilikauden tulos vuonna 2020 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 18,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarauksen aiempaan purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten ja vesihuollon tuloksesta maksettavien tuloverojen jälkeen tilikauden ylijäämä on 17,8 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat yhtymäkokouksen 16.11.2018 hyväksymiin investointiohjelmiin vuosille 2019 - 2028. Taloussuunnitelmavuosien investointimenoja on jonkin verran tarkistettu inves-

Yhdyskuntavaliokunta

§ 77

20.08.2019

tointiohjelmaan verrattuna vesihuollon osalta. Tärkeimmät tarkistukset aiheutuvat Blominmäen hankkeen muutoksista sekä Raide-Jokerin aiheuttamista johtosiirtotarpeista.

Vuonna 2020 investoinnit ovat yhteensä 223,3 miljoonaa euroa, josta 203,3 miljoonaa on vesihuollon ja 18,0 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Investointeihin varattu määräraha tarkentuu lopullisen toiminta- ja talousarvion laatimisen yhteydessä syksyllä.

Toiminta-alueen laajentumisen ja kaavoituksen edellyttämät investoinnit suunnitelmakaudelle 2020 – 2022 ovat yhteensä 121,7 milj. euroa. Suunnitelmakauden merkittäviä hankkeita ovat mm. Finnoo ja Suurpelto Espoossa, Jätkäsaari, Kalasatama, Kruunuvuorenranta ja Pasila Helsingissä sekä Kivistö Vantaalla. Raide-Jokeri- ja Kruunusillat hankkeet aiheuttavat merkittäviä johtosiirtoja suunnitelmakaudella. Haja-asutusalueiden vesihuoltoa rakennetaan mm. Pakankylän alueella Espoossa sekä Kiilan alueella Vantaalla.

Vedenhankinnan ja -puhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudelle 2020 - 2022 ovat yhteensä 33 milj. euroa. Merkittävin investointi kaudella on Pitkälkosken vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetin nostaminen ja rakennustekninen saneeraus.

Vedenjakelun ja viemäroinnin investoinnit suunnittelukaudelle 2020 - 2022 ovat yhteensä 174,1 milj. euroa. Vedenjakeluverkoston merkittävimmät investoinnit suunnitelmakaudella ovat uusi yhteys Mäkkylästä Kauniaisten vesitornille ja Hakunilan vesitornin yhteyksien kahdentaminen. Merkittävimmät viemärintijärjestelmän investoinnit suunnitelmakaudella ovat Kivistön ja Koillis-Espoon runkoviemäri, Esplanadi-Munkkisaari tunneli sekä Lauttasaaren paineviemäriin siirto ja kahdentaminen.

Verkostosaneerauksessa keskitytään runkoyhteyksien toiminnan varmistamiseen. Merkittävä osa verkostosaneerauksista tehdään yhteishankkeina kaupunkien katutöiden yhteydessä. Merkittävä verkostosaneeraushanke kaudella on Esplanadi-Eteläranta -alueen vesihuoltoverkostojen uusiminen ja alueen sekaviemäriverkon ylivuotojen hallinnan parantaminen. Lisäksi tärkeitä verkostosaneerauksia tehdään Munkkiniemessä Helsingissä sekä Otaniemessä ja Etelä-Laalalahdessa Espoossa. Vanhojen vesihuoltotunnelien kunnostaminen jatkuu. Blominmäen jätevedenpuhdistamon viemärintijärjestelyt ajoittuvat suunnitelmakaudelle.

Jätevedenpuhdistuksen investoinnit suunnitelmakaudella 2020 - 2022 ovat yhteensä 179,8 milj. euroa. Merkittävin investointi suunnitelmakaudella on Blominmäen jätevedenpuhdistamohanke, johon on suunnitelmakaudella varattu 162,2 milj. euroa. Lisäksi Viikinmäen puhdistamon toiminnan kannalta kriittinen purkutunneliyhteys välillä Viikinmäki – Viikki kahdennetaan ja varaudutaan käynnistämään ravinteiden poistoa tehostavia investointeja suunnittelukauden lopulla.

Jätehuollon hankkeet keskittyvät ympäristöhaittojen minimoimiseen ja HSY:n toimipisteiden mahdollisimman tehokkaaseen hyödyntämiseen. Jätehuollon aluepalvelulähtöisillä investoinneilla toteutetaan Sortti-asemien ja Kivikon jätepalvelukeskuksen perusparannus- ja saneeraustyöt. Talousarviovuonna jatketaan Mini-Sortti-asemiin perustuvan yhteistyön kehittämistä Kierrätyskeskuksen kanssa, jolla valmistellaan uuden konseptin mukaisten

Sorttiasemien perustamista kierrätyskeskusten yhteyteen sekä Sortti-Kierrätystavaratalon toteuttamista.

Suunnitelmakaudella keskitytään biojätteen käsittelyn hajuhaittojen minimointiin ja Ekomo-toiminnan mahdollistamiseen rakentamalla muun muassa käsittelykenttiä.

Blominmäen jätevesilietteet käsitellään jatkossa Ämmässuolla ja niiden määrän on arvioitu lisääntyvän. Käsittelymenetelmäksi suunnitellaan pyrolyysiä, johon liittyvän koetoimintalaitoksen hankesuunnitelman hallitus päätti hyväksyä kokouksessaan 15.2.2019. Nämä kustannukset tarkentuvat urakkakilpailutuksen perusteella.

Muilla toimintaa tukevilla investoinneilla hankitaan jätteenkuljetuksen keräysvälineet, Seutulan alueelle toteutettavan jätteen kuljetuksen keräysvälineiden huolto- ja varastointihalli, maanhankinnat ja jätehuollon operatiiviset IT-järjestelmät.

Jätehuollon toimialan investointien suunnittelua vaikeuttavat viimeaikaiset lakimuutokset, joiden vaikutuksia ei ole kaikilta osin mahdollista ennakoida. Jättemäärien kehitys ja jätteiden suuntautuminen kunnalliselle palveluntarjoajalle tai yksityiselle toimijalle määräytyy jatkossa markkinapaikan ohjaamana. Syksyyn mennessä laaditaan selvityksiä mm. edellä mainituista toiminnan muutostarpeista, joilla pyritään myös investoinnein vastaamaan toimintakentän muuttumiseen.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,2 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2019 lopussa ennusteen mukaan noin 398 miljoonaa, mikäli vuoden 2019 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 378,6 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 174,1 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 602,6 miljoonaa euroa.

Lähivuosien suurista investoinneista johtuen HSY:n omavaraisuusaste heikkenee suunnitelmakausilla ollen vuoden 2022 lopussa 27,7 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 29,2 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavasta ulkopuolisesta lainarahoituksesta johtuen heikentää omavaraisuutta.

Esitys lausunnoksi

HSY –kuntayhtymä on luotettava vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajantasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottaja. Strategiset päämäärät on asetettu osuvasti vastaamaan kuntayhtymän ydintehtäviä. Korkea toimintavarmuus on yhteiskunnan toimintavarmuuden kannalta erittäin tärkeä

Yhdyskuntavaliokunta

§ 77

20.08.2019

päämäärä. Ympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edistämässä HSY –kuntayhtymällä on paljon mahdollisuuksia ja se onkin ottanut sekä omassa toiminnassaan että jäsenkuntien suuntaan tässä työssä aktiivista roolia.

Vesihuollon investointitaso jatkuu suurista hankkeista johtuen korkeana ja kohtuulliset taksakorotukset eivät riitä investointien rahoittamiseen, vaan kuntayhtymä joutuu ottamaan suunnitelmakauden kaikkina vuosina lisää lainaa. Pidemmällä aikavälillä tulee tähdätä vakaan talouden tavoitteen mukaisesti rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulorahoituksella, kuitenkin siten, että taksojen korotukset vastaisivat korkeintaan yleisen kustannustason nousua Toiminta-alueen laajeneminen ja korkean toimintavarmuuden tavoite luonnollisesti edellyttävät investointeja verkostoon. On kuitenkin tärkeää suunnitella investointien ajoitus ja tasainen jaksottaminen suunnitelmakaudelle siten, että talouden kestävyys on huomioitu.

Tuotetun ja laskutetun vesimäärän erotus on asettunut pitkällä aikavälillä n. 20 miljoonan m³ tasolle, vastaten n. 20% tuotetusta puhtaasta vedestä. Tämän hävikin pienentämisellä ja nykyistä suuremman tuotetun veden määrän saamisella laskutuksen piiriin on myös taloudellista merkitystä.

Jätelainsäädännön kattavien muutosten vaikutukset tulee arvioida huolellisesti ja valmistella niiden toimeenpano hyvissä ajoin.

Kauniaisten kaupunki on tyytyväinen yhteistyöhön HSY:n kanssa käytännön hankkeissa. Yhteistyö on vakiintunutta ja se toimii edelleen hyvin vesihuolto- ja kadunrakennustöiden yhteensovittamisessa. Parannettavaa on vielä työmaiden sujumuuden kannalta tärkeissä katselmuksien järjestämisessä nopealla aikataululla. Toisinaan valvojan paikalle saaminen kestää kauan ja työmaalla joudutaan odottamaan ennen seuraavaan työvaiheeseen pääsyä. HSY:n ja jäsenkuntien kesken tehty puitesopimus kuntatekniikan yhteistyöstä täsmentää menettelytapoja sekä selkeyttää kustannusjaon määrittelyä vesihuoltoinvestoinneissa. Puitesopimukseen perustuvat ja sen jälkeen laadittavana olevat lukuisat kaupunkikohtaiset erillissopimukset ovat kuitenkin raskaita ja vaikuttavat työläästi ylläpidettävältä tavalta toimia yhdessä jäsenkuntien kanssa. Toimintatapojen yhtenäistämistä kaikissa jäsenkunnissa kannattaa edelleen jatkaa, mutta rajata sopimukset määrältään minimiin.

Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja sen jäsenkuntien kesken on sujunut erittäin hyvin.

YTJ:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSY:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSY –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2020 – 2022.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 77

20.08.2019

Liitteet

Lausuntopyyntö HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2020-2022, määräaika 30.8.2019

Oheismateriaali

Alustava suunnitelma / Lausuntopyyntö HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2020-2022, määräaika 30.8.2019

HSY:n hallituksen päätös 14.6.2019 § 60 / Lausuntopyyntö HSY:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2020-2022, määräaika 30.8.2019

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

20.08.2019

Lausunto Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2020 - 2022

652/00.04.01/2014

YLKV 20.08.2019 § 78

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikan projekti-insinööri Minna Raatikka, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

HSL -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 14.6.2019 päättänyt pyytää taloussuunnitelmaehdotuksesta 2020 – 2022 jäsenkuntien lausunnot 31.8.2019 mennessä.

Perussopimuksen mukaista lausuntoa pyydetään:

- Strategiasuunnitelmasta
- Liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista
- Kuntaosuuksien tasosta
- Lipputulotavoitteista TTS-kaudella
- Tarkastusmaksun korottamisesta
- Kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä suunnitelmakaudella 2020 – 2022

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2020-2022 ovat esityslistan **oheismateriaalina**. Lausuntopyyntöön liittyvä aineisto on julkaistu internet-osoitteessa: <https://www.hsl.fi/paatoksenteko>
→ Esityslistat ja pöytäkirjat/Hallitus 14.6.2019

Strategiasuunnitelma ja strategiset tavoitteet 2020-2022

Perussopimuksen mukaan yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toiminnan kehittämistä ohjaavan strategian, joka toimii lähtökohtana valmisteltaessa toiminta- ja taloussuunnitelmaa sekä ohjaa HSL:n toimintaa, kehittämistä ja tavoitteiden laadintaa.

HSL:n visio 2030 on: Kestävällä liikkumisella sujuva arki ja maailman toimivin kaupunkiseutu.

Arvoiksi on tunnistettu neljä tärkeää asiaa: **yhdessä, ihmiselle, vastuullisesti ja kunnianhimoisesti.**

Strategiassa on viisi painopistettä:

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

20.08.2019

---

1. Erinomainen asiakaskokemus
2. Tehokas runkoverkko
3. Ennakointi ja uudistuminen
4. Aktiivinen yhteistyö
5. Kestävä talous

Keskeisiä TTS-kauden 2020-2022 tavoitteita ovat:

1. Joukkoliikenteen kehittäminen asiakkaiden liikkumistarpeet huomioiden
2. Hinnoittelun selkeyttäminen ja palveluiden sujuvoittaminen
3. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattaminen ja kestäväään liikennepolitiikkaan vaikuttaminen
4. Toimivan joukkoliikenteen ekosysteemin luominen
5. Matkustustiedon kerääminen ja hyödyntäminen
6. Aktiivinen toiminta liikennepalvelukentässä

Keskeisiä muutoksia suunnitelmakaudella

Näkyvin uudistus on 27.4.2019 käyttöön otettu vyöhykkeisiin perustuva lippujen hinnoittelumalli, joka tulee vuonna 2020 olemaan käytössä ensimmäistä kertaa koko toimintavuoden. Uudistuksen seurauksena lipputuotteet ja niiden hinnoittelu muuttuivat merkittävästi. Vyöhykeuudistuksen arvioidaan kasvattavan joukkoliikennematkoja koko seudulla, vastaavasti arvioidaan henkilöautomatkojen vähenevän. HSL seuraa uudistuksen vaikutuksia ja vastaanottoa sekä varautuu matkustuksen muutoksiin ja tarvittaessa lisäliikenteen tilaamiseen.

Suuria lähivuosien hankkeita ovat muun muassa lähijunaliikenteen kilpailuttaminen, bussien runkoverkon laajentaminen, Länsimetron jatkaminen Matinkylästä länteen sekä Raide-Jokeri Helsingin Itäkeskuksen ja Espoon Keilaniemen välille. Lisäksi digitaalisten palveluiden kehittäminen on tulevaisuuden painopistealueita.

Bussiliikenteen suunnitelmakauden hankkeista ja työmaista johtuvat muutokset käsittävät uusia linjavarauksia ja vuorojen lisäyksiä, jotka ovat vaikutuksiltaan vähäiset Kauniaisten kannalta. Linjalle 224 suunnitellaan reittimuutoksia vuodelle 2021, kun linjastosuunnitelmassa esitetty pisto Kuurinniityn poistuu vuonna 2021 Suurpellon ja Kuurinniityn joukkoliikennereittien avautuessa.

Vyöhykehinnoittelun myötä kasvaneeseen kysyntään rantaradan junaliikenteessä varaudutaan vastaamaan lisäämällä ruuhka-ajan yksiköitä U- ja A-linjoilla.

Raide-Jokerin sekä Leppävaaran terminaalin rakentamisen aikaiset poikkeusjärjestelyt saattavat aiheuttaa poikkeamia joukkoliikenteen järjestelyissä.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2020-2022

Toimintatulot ja kuntaosuudet

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

20.08.2019

HSL:n toimintatulot koostuvat pääosin kuntaosuuksista ja lipputulosta. Muita tuloja ovat mm. valtionavustukset ja tuet sekä tarkastusmaksut. Vuonna 2020 lipputulot muodostavat 49,6 % HSL:n toimintatuloista ja kuntaosuudet 48,3 %. Suhteen ennustetaan pysyvän samansuuruisena koko suunnitelmakauden. HSL:n toimintatulot vuonna 2020 ovat yhteensä 761 M€. Kasvu edellisvuoden ennusteeseen verrattuna on 16,8 milj.€ (2,3 %).

Nykytariffin mukaisiin hintoihin ei esitetä merkittäviä korotuksia vuodelle 2020. Ennusteisiin sisältyy kuitenkin epävarmuutta johtuen muuttuneesta tariffijärjestelmästä. Lipputulokertymäarviot tarkentuvat syksyllä 2019. TTS 2020-2022 on laadittu noin 1,5% matkustajamäärän kasvuennusteeseen.

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 4,8 milj.€ vuodessa vuosina 2020-2022.

Tarkastusmaksu on ollut 80 euroa vuodesta 2007 lähtien. Tarkastusmaksua esitetään jälleen korotettavaksi 100 euroon. Tarkastusmaksutuottoja on arvioitu vuonna 2020 kertyvän 5,3 milj.€, joista luottotappiota koituu kuitenkin 2,0 milj.€.

Muut toimintatulot 2020-22 ovat 5,2 milj.€ käsittäen lähinnä vuokratuloja, korvauksia tarkastustoiminnasta sekä palvelumaksuja.

Menot, joita ei voida kattaa lipputulolla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten ja joukkoliikenneinfran osuuksista. Kuntaosuuksissa on huomioitu kunnille kertyneen ylijäämän palautusta yhteensä 37,9 milj.€. Ylijäämä on taloussuunnitelmassa jaettu tasaisesti vuosille 2020-2022. Kauniaisten kuntaosuus vuonna 2020 olisi alustavasti vähennysten jälkeen 0,7 milj.€. Tämä arvio sisältää kuitenkin vielä epävarmuustekijöitä, erityisesti siksi, että lopulliseen kuntaosuuteen vaikuttavat kunnan lipputulot, jotka käytettävissä olevan aineiston perusteella on arvioitu lähes entiseen tasoon 2,2 milj.€ vuosittain. Kauniainen sijoittuu käytännössä kokonaan B-vyöhykkeelle, jolloin lipputulokertymä tulee uudessa vyöhykejärjestelmässä pienemään merkittävästi aiempaan seutulipputuotteeseen nähden. Tässä piilee samalla koko HSL-kuntayhtymän taloudellisen tasapainon riski, sillä AB-lippu on ylivoimaisesti ostetuin lipputuote lähes 70 % osuudella ja sen hinta laskee aiempaan seutulippuun verrattuna yli kolmanneksen.

Kuntaosuuslaskelmat taloussuunnitelmakaudelle 2020-2022 on esitetty **oheismateriaalissa**.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot koostuvat pääosin palveluiden ostomenoista (95,4 %), joista suurin osa muodostuu joukkoliikenteen operointikustannuksista. Vuonna 2020 HSL:n toimintamenot ovat yhteensä 753 milj.€. Toimintamenot kasvavat vuoden 2019 ennusteesta 7 milj.€ (0,9 %). Palveluiden ostomenot vuonna 2020 ovat yhteensä 719 milj.€.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

20.08.2019

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat 537 milj.€ vuonna 2020. Alla on eritelty eri joukkoliikennemuotojen kustannuksia:

- Bussiliikenteen operointikustannukset vuonna 2020 ovat yhteensä 337 milj.€. Bussiliikenteen kustannustason arvioidaan nousevan 1,5 %. Bussiliikenteen kustannukset sisältävät 3,0 milj.€ varauksen ympäristöbonuksen maksamiseen liikenteenharjoittajille sekä sähköbussien hankinnan nettokustannuksia. Vuonna 2021 bussiliikenteen operointikustannukset ovat 334 milj.€ ja vuonna 2022 347 milj.€.
- Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2020 yhteensä 95,5 milj.€, vuonna 2021 95,5 milj.€ ja 94,0 milj.€ vuonna 2022. Ennuste kuluvalla vuodelle 2019 on 95,7 milj.€. Suunnitelmavuosien 2021-22 osalta kustannuksiin sisältyy suurta epävarmuutta HSL:n lähijunaliikenteen siirtyessä kilpailutettuun sopimukseen.
- Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 57 milj.€ vuonna 2020. Vuonna 2021 kustannuksiksi arvioidaan 60 milj.€ ja 62 milj.€ vuonna 2022. Kustannustasoa nostaa uuden kaluston siirtyminen pois takuunalaisesta hinnoittelusta.
- Metroliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2020 olevan 43 milj.€. Vuonna 2021 kustannuksiksi arvioidaan 45 milj.€ ja 46 milj.€ vuonna 2022. Kustannukset nousevat vuosina 2021-22 vanhan metrokaluston peruskorjausten myötä. Talousarvio sisältää myös varauksen Matinkylän metroliikenteen vuorovälin lisäämiseksi.
- Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 4,2 milj.€ vuosittain 2020-2022.

Kauniaisten osuus operointikustannuksista arvioidaan olevan 2,38 milj.€ vuosina 2020-2022.

Muut HSL:n pienemmät menot on eritelty alla:

- Henkilöstömenot ovat 24 milj.€ vuonna 2020, mikä on 3,2 % toimintamenoista. Edellisvuoden ennusteesta henkilöstömenot kasvavat 1,1 milj.€ (4,4 %).
  - Muita palveluja kuin operaattori- ja infrapalveluja ostetaan vuonna 2020 35,5 milj.€ edestä, 2021 35,5 milj.€ ja vuonna 2022 35,7 milj.€. Näitä ovat esim. markkinointi- ja asiantuntijapalvelut, IT-palvelut sekä huolto- ja vartiointipalvelut.
  - Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuodelle 2020 varattu 2,2 milj.€, vuodelle 2021 1,9 milj.€ ja vuodelle 2022 1,9 milj.€.
  - Vuokramenot vuonna 2020 ovat 4,2 milj.€, vuonna 2021 3,9 milj.€ ja vuonna 2022 4 milj.€.
  - Muut menot vuonna 2020 ovat 3,9 milj.€ ja vuonna 2021 4,2 milj.€ ja vuonna 2022 4,4 milj.€.
-

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

20.08.2019

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Vuonna 2020 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 147,3 milj.€ ja vuonna 2021 yhteensä 153,3 milj.€. Vuonna 2022 maksettaisiin infrakorvauksina 155,3 milj.€.

Kauniaisten kaupungilla ei ole laskutettavia infrakuluja. Kauniaisten maksettavan osuuden arvioidaan olevan 0,345 milj.€ (v.2020) ja 0,353 milj.€ (v.2021) ja 0,355 milj.€ (v.2022).

Jatkossa uusia merkittäviä infrahankkeita ovat mm. Länsimetron jatkaminen Kivenlahteen, Raide-Jokeri, Kruunusillat ja Espoon kaupunkirata. Nämä hankkeet kasvattavat HSL:n infrakustannuksia ja luovat painetta korottaa lippujen hintoja kustannustason nousua enemmän. Mikäli lippujen hintoja ei koroteta kustannustason kasvua vastaavasti ja joukkoliikenteen palvelutaso halutaan säilyttää nykyisellään, syntyy paineita kuntien rahoitusosuuksien kasvattamiseen. Suurin korotuspaine aiheutuu Länsimetron jatkamisesta Kivenlahteen, mikä luo arviolta 11-12% lippujen hintojen korotustarpeen.

Toimintakatteen vuonna 2020 arvioidaan olevan 7,6 milj.€ ylijäämäinen.

Kuntayhtymän investointimenot ovat vuonna 2020 22,2 milj.€, v. 2021 18,6 milj.€ ja v. 2022 16,0 milj.€.

Rahoitustulot ja –menot: HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. HSL on toistaiseksi ollut velaton ja talousarviolainaa ei todennäköisesti tarvitse nostaa myöskään lähivuosina. Rahoituskuluihin kirjataan myös jäsenkunnille maksettavat ylijäämien korot ja rahoitustuloihin vastaavasti alijäämistä perittävät korkotulot. Rahoituksen nettomenojen vuonna 2020 arvioidaan olevan 0,4 milj.€ ja pysyvän samalla tasolla vuosina 2021 ja 2022. Vuosikate rahoituserien jälkeen on 7,2 milj.€ ylijäämäinen eikä riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja jotka ovat 19,8 milj.€. Alijäämä 12,6 milj.€ voidaan kuitenkin kattaa edellisvuosien ylijäämästä.

Esitys lausunnoksi:

Strategiasuunnitelma

HSL:n visio olla maailman toimivin kaupunkiseutu on kunnianhimoinen, mutta vähempään ei pidäkään tyytyä.

Strategian kiteytyksessä yhdistyvät myös visuaalisesti liikennejärjestelmä ja maankäyttö. Näiden näkökulmien yhdistäminen on aivan olennaista ja HSL onkin tehnyt arvokasta työtä seudun MAL-suunnittelussa.

Asiakas on ykkösenä strategian painopisteissä. Tämä näkyy hyvin myös tarkemmissa tavoitteissa, toimenpiteissä ja mittareissa mm. asiakastutkimusten monipuolistamisessa ja asukkaiden osallistamisessa suunnitteluun. Samalla esiin nousee kysymys: kuka on asiakas? Toivottavasti asiakkudella ei tarkoiteta ainoastaan nykyisiä HSL:n palveluiden käyttäjiä.

Tavoitteena tulee olla myös uusien, esim. nykyisten yksityisautoilijoiden tai satunnaisten matkustajien huomioiminen potentiaalisina uusina asiakkaina. Tällä on suuri merkitys joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamisessa strategian mukaisesti. Tietyissä mielessä myös jäsenkunnat ovat HSL:n asiakkaita, ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö ja suunnitteluun osallistaminen nykyistä enemmän tulisi myös olla tavoitteistossa. Osallistamisesta seuraa myös vastuu vastata asiakkaiden toiveisiin. HSL:n tulee varautua rohkeasti tekemään ratkaisuja, jotka saattavat poiketa nykyisistä käytännöistä. Joukkoliikenteen kasvun edellytys on, että matkanteko koetaan helpoksi ja sujuvaksi. Tämän koetun sujuvuuden edistäminen onnistuu parhaiten konsultoimalla joukkoliikenteen asiakkaita.

Toisena strategisena painopisteenä on tehokas runkoverkko. Keskeinen edellytys tässä onnistumiselle ovat sujuvat liityntäyhteydet ja miellyttäviksi koetut vaihtopaikat. Lisääntyvät vaihdot koetaan helposti palvelutasoa alentavana tekijänä, joten vaihdon kokemus on asiakkaalle ratkaiseva. Pannostaminen runkoverkkoon ei myöskään saa johtaa yhteyksien liialliseen karsimiseen paikallisella tasolla. Joukkoliikenteen saavutettavuus vaikka harvemmin vuoroin on usein tärkeämpää kuin kaukana kulkevan linjan tiheä vuoroväli. Joukkoliikenne on merkittävältä osaltaan verovaroin ylläpidettyä palvelua, jolloin sen tulee myös tasa-arvosyistä olla kattavasti käytettävissä. On myös erotettava ne yhteystarpeet, jotka eivät kohdistu runkolinjoille vaan esim. lähikouluihin, terveysasemille ja muihin lähipalveluihin, ja joihin matkaavilla ei usein ole henkilöautoa edes käytettävissään. Tämä paikallistuntemus löytyy parhaiten jäsenkunnilta, joiden näkökulmat tarvitaan nykyistä enemmän mukaan joukkoliikenteen paikallistason suunnitteluun.

HSL:n keskeiset tavoitteet TTS- kaudelle on johdettu strategiasta ja työstetty vuosittaisiksi toimenpiteiksi mittaristoineen. Edellä todetun lisäksi joitakin huomioita:

- Toimenpiteiden tulisi paikoin olla konkreettisempia: ”kehitetään, parannetaan” ei vielä kerro, millä toimenpiteillä tavoite saavutetaan.
- Ainakin osaan mittareista tulisi luoda taso, johon pyritään, sekä vertailuja aiempiin vuosiin
- Asiakasvuorovaikutuksen kehittämässä tulee ottaa huomioon asiakasryhmät (lapset, vanhukset, erityisryhmät), joille blogit ja muut digitaaliset kanavat eivät ole omin tapa asioida. Palautetta tulee voida antaa ilman kirjautumista ja käyttäjätunnusten luomista. Kyselyiden otsikointi on oltava niin selkeää, että sisältö avautuu. Mikäli runkolinjan vahvistaminen tarkoittaa paikallislinjojen lakkauttamista tai yhteyksien muuttamista vaihdolliseksi, on se sanottava selkeästi.
- Hinnoittelun ja palveluiden selkeyttäminen asiakkaille on tärkeää joukkoliikenteen käytettävyyden edistämiseksi. Mahdolliset muutokset kuntaosuuksien määrittelyssä tulee valmistella huolellisesti ja tiiviissä yhteistyössä jäsenkuntien kanssa, välttämällä äkillisiä ja suuria taloudellisia vaikutuksia.
- Lyhyiden matkojen edullinen kertalippu puuttuu tuotevalikoimasta. Tämä ei kannusta henkilöauton käyttäjää tai satunnaista matkustajaa jät-

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

20.08.2019

tämään autoa kotiin. Vastaus kaikkiin tilanteisiin ei ole pyöräily tai kävely.

- Kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattamisen tavoitealueen toimenpiteet ovat sekalaisia ja eritasoisia. Tavoitekokonaisuus jää epäselväksi ja joukkoliikennepainotteiseksi. Pyöräilyn edistäminen tulisi näkyä muutenkin kuin liityntäpysäköinnin yhteydessä. Samoin kävelyliikenne ja viihtyisän kaupunkiympäristön kehittäminen, varsinkin runkolinjojen vaihtopaikkojen osalta.
- Joukkoliikenteen runkoverkkoa täydentävät myös seudulliset pyöräilyn pääväylät, jotka voisi tuoda esiin runkoyhteyksiä tarkasteltaessa.
- HSL:n liikenteen päästöjen vähentäminen tulisi olla oma tavoite.
- Yhteistyön kehittäminen liikkumispalveluita tuottavien yritysten kanssa on kannatettavaa. HSL:n tulisi tässä ajaa ns. yleisen edun toteutumista, päällekkäisyyksien välttämistä ja koko liikennejärjestelmän toimivuutta.
- Työmaihin ja poikkeusjärjestelyihin varautuminen ja tiedottaminen on nostettu hyvin esiin. Tämä on onnistumisen kannalta tärkeää.
- HSL:n perustehtävän ja tavoitteiden mukaisen työn hoitaminen tehokkaasti pitäisi olla toiminnan perusedellytys, ei erikseen mainittu toimenpide. Sama koskee toiminnan perustamista ajantasaiseen ja luotettavaan tietoon.

Liikenteen palvelutasot ja muutokset

TTS:ssä esitetyt muutokset Kauniaisille ovat pieniä. Ruuhka-aikaisten yksiköiden lisääminen U- ja A-junalinjoille on myönteinen asia.

Linjalle 224 kohdistuvan piston Kuurinniittyyn poistaminen hankaloittaa Kauniaisissa asioivien kuurinniittyläisten liikkumista. He ovat aiemminkin protestoineet juuri Kauniaisiin suuntautuvien yhteyksien heikkenemistä, sillä Kauniainen on monille (muillekin espoolaisille) lähin tai käytetyin paikalliskeskus esimerkiksi koululaisten, terveyspalveluiden ja kaupallisten palveluiden osalta. Kuntarajojen häivyttämiseen perustuvan vyöhykejärjestelmän periaate tulisi näkyä myös linjastosuunnittelussa.

Kauniainen on erittäin tyytyväinen ja kiittää HSL:ää siitä, että linjan 212 liikennöintiä kehitettiin kaupungin toiveiden mukaisesti. Kauniainen toivoo, että yhteistyötä tehtäisiin jatkossakin, erityisesti paikallistason linjamuutos- tarpeiden yhteydessä ja ennakoivasti.

Kuntaosuuksien taso

Vyöhykemallin käyttöönotto 27.4.2019 tekee kuntaosuuksien määrittelystä lähivuosille epävarmaa, sillä kokemukset erityisesti lipputulokertymästä ovat vasta alustavia ja lyhyeltä aikaväliltä, joskin toistaiseksi varsin myönteisiä. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitetty Kauniaisten kuntaosuu-

den taso vuosille 2020-2022 vastaa suuruusluokaltaan aiempien vuosien toteumaa ja on sinänsä hyväksyttävä, mutta arvioon sisältyy riskitekijöitä. AB -lippujen osuus koko kuntayhtymän arvioiduista lipputuloista on 69 % eli osuutena budjetin lipputuloista kriittinen. Ennen uudistusta suurin osa lipputuloista on tullut sisäisistä matkoista (2018: 54 % lipputuloista). Näitä vastaavien lipputuotteiden hinta on vyöhykeuudistuksessa kallistunut ja seutulippuja vastaavien tuotteiden hinta alentunut. Tämän lisäksi odotetaan parantuneen palvelutason (Länsimetron ja muutenkin laajentuneen matkustusalueen) lisäävän matkoja.

Kauniainen suhtautuu varauksella sen osalle esitettyihin kuntaosuuslaskelmiin, sillä voidaan olettaa, että Kauniaisten lipputulot tulevat vähenemään merkittävästi ja esitettyä suurempi osa kustannuksista kohdistuu lopulta kuntaosuuteen. Kauniainen toivoo, että HSL seuraa taloustilannetta ja uudistuksen vaikutuksia aktiivisesti ja informoi viiveettä jäsenkuntiaan mahdollisista tarvittavista korjausliikkeistä.

Kuntaosuuksilla tulee jatkossakin kattaa kokonaiskustannuksista enintään 50 %.

Lipputulotavoitteet TTS-kaudella

Lipputulot laskevat TTS:n mukaan kustannustason silti noustessa. Vuoden 2019 TA:han verrattuna lipputuloja olisi vuonna 2020 0,4 % vähemmän toimintamenojen kasvaessa 0,9%. Vyöhykeuudistuksen takia lipputuloarvioihin sisältyvät epävarmuudet ovat tavanomaista suuremmat kuten edellä on todettu. Tilanteen selkiytyttyä lipputulotavoitteet tulee asettaa siten, että tuottojen kasvu vastaa kokonaiskustannusten kasvua. Tilanteessa, jossa lukuisia suuria infrahankkeita on suunnitteilla ja käynnistymässä, kohdistuu lipputulojen nostamiseen merkittäviä kustannuspaineita. Mahdollisuudet käynnistää suuret infrahankkeet on tarkasteltava myös tästä näkökulmasta sekä pohdittava rahoituksen vaihtoehtoja ja hankkeiden vaiheistamista. Uusia hankkeita ei tule käynnistää ennen taloudellisen kestävyuden varmistamista.

Tarkastusmaksu

Nykyinen tarkastusmaksu 80 € on suuruudeltaan riittävä, eikä ole luultavaa, että lipputta matkustettaisiin liian alhaisen tarkastusmaksun takia. Tarkastusmaksun tason on myös oltava kohtuullinen suhteessa muihin, esim. pysäköintivirhemaksun suuruuteen.

Kauniainen on lausunut tarkastusmaksun korotusesityksestä aiemmissa TTS-lausunnoissaan vuosina 2012-2018. Kaupungin kanta on edelleen, että matkalippujen tarkastustoiminnan ainoa tavoite tulee olla lipputta matkustamisen väheneminen. Tavoitteeseen pääsyä pitää helpottaa satunnaisellekin matkustajalle selkeällä informaatiolla ja helppokäyttöisellä lipunmyyntijärjestelmällä, jotta perusteettomia tarkastusmaksuja ei lankea matkustajille, jotka eivät tunne järjestelmää, eivät ole osanneet tai pystyneet hankkimaan lippua. Erityisesti, kun on siirrytty uuteen vyöhyke- sekä lippu- ja informaatiojärjestelmään, maksua ei tule korottaa. HSL:n tulee ensisijaisesti panostaa lipun ostamisen helppouteen.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

20.08.2019

Lyhyiden matkojen edullisen kertalipun lisääminen tuotevalikoimaan mahdollisesti vähentäisi liputta matkustamista.

Huomio kiinnittyy lisäksi tarkastusmaksukertymän suureen luottotappio-osuuteen.

Kuntakohtaisen yli-/alijäämän käyttö

HSL:n tilinpäätöksen osoittaman kuntakohtaisen yli-/alijäämän hyödyntäminen seuraavien vuosien talousarvioissa on oikeudenmukainen ja kannatettava järjestely.

YTJ:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSL:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSL- kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2020 - 2022.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2020-2022, määräaika 31.8.2019

Oheismateriaali

Alustava suunnitelma / Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2020-2022, määräaika 31.8.2019
HSL:n hallituksen päätös 14.6.2019 § 74 / Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2020-2022, määräaika 31.8.2019
Kuntaosuudet 2020-2022

Yhdyskuntavaliokunta

§ 79

20.08.2019

Kasavuoren koulukeskuksen A-siipi, peruskorjauksen tekninen tarveselvitys

283/10.03.02/2019

YLKV 20.08.2019 § 79

Lisätiedot:

rakennuttajainsinööri Ilona Lehto, puh. 050 594 2359
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kasavuoren koulukeskuksessa toimivat Kauniaisten suomenkielinen yläaste ja lukio. Koulukeskusta on rakennettu vaiheittain vuosina 1966-2015. 2000-luvulla on koulukeskukseen tehty yksi isompi talotekniikkasaneeraus sekä pienempiä huolto- ja korjaustöitä. Parhailaan koulukeskuksessa on käynnissä kaupungin keskuskeittiön logistiikan parantamisen ja peruskorjauksen hanke, jonka on määrä valmistua kuluvan vuoden marraskuussa.

Syksyllä 2018 laadittiin koko koulurakennuksen kattava julkisivujen kuntotutkimus. Kuntotutkimuksen teettäminen oli osa vuoden 2018 rakennusten yllä- ja kunnossapito-ohjelmaa. Kuntotutkimusten perusteella tullaan laatimaan hankesuunnitelma koko koulurakennuksen kattavasta, vaiheittain toteutettavasta julkisivuremontista.

Koulun A-siipi Kasavuorentien varressa on rakennettu vuonna 1966 ja sitä on laajennettu vuonna 2001 (lisäluokkia, Markuksen aukio). A-siiven talotekniikkaa on osittain korjattu 2000-luvun alussa, mutta pääosin sen rakennustekniikka sekä sähkötekniikka ovat elinkaarensa päässä.

Julkisivun kuntotutkimuksessa todetaan, että A-siiven ulkoseinä ja alapohja luokitellaan riskirakenteiksi. Kuntotutkimuksessa havaittiin, että A-siiven ulkoseinärakenne ei sisällä tuuletusrakoa, mikä voi johtaa kosteuden siirtymiseen tiilestä puurakenteisiin. Alapohjarakenteessa on myös havaittu edellytyksiä alapohjakosteuden nousulle rakenteisiin. Rakenne ei sisällä kapillaarikatkoa, mikä estäisi alapohjakosteuden nousun.

Julkisivun kuntotutkimuksessa suoritettiin tiiveystarkastelut, joissa todettiin, että A-siiven ulkoseinärakenteet eivät ole tiiviitä. Rakenteiden epätiivetyyskohdista voi päästä sisäilmaan epäpuhtauksia, jotka heikentävät sisäilman laatua.

Keväällä 2019 on kartoitettu A-siiven korjaustarpeet sekä laadittu sisäilmakysely. Sisäilmakyselyn perusteella yhteensä kahdeksaan A-siiven opetustilaan on hankittu ilmanpuhdistimet. Ilmanpuhdistimien tarkoitus on jatkaa tilojen käyttömahdollisuutta ennen korjaustoimenpiteitä.

Ottaen huomioon A-siiven laaja-alaiset korjaustarpeet sekä sisäilmakyselyn tulokset, on tilakeskus päättänyt esittämäänsä A-siiven peruskorjausta ja vaihtoehtoisesti A-siiven tilojen purkamista ja korvaamista uudisrakentamisella.

Tässä vaiheessa on kartoitettu ainoastaan tilojen tekniset korjaustarpeet (oheismateriaali luottamushenkilöiden **Extranetissä**). Syksyn 2019 aikana käynnistetään sivistystoimen ja yhdyskuntatoimen yhteistyönä kartoitus koulu- ja päiväkotiverkoston kehittämistarpeille. Mahdolliset tilojen laajenustarpeet on kustannustehokkainta toteuttaa A-siiven uudisrakentamisen yhteydessä.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 79

20.08.2019

Tarkemmat suunnitelmat ja sen myötä laadittavat kustannusarviot laaditaan myöhemmin valittavan vaihtoehdon perusteella käynnistettävässä hankesuunnittelussa.

Teknisten korjaustarpeiden osalta tilakeskus esittää A-siiven toimenpiteiksi seuraavia vaihtoehtoja:

Vaihtoehto 1: Peruskorjaus

Peruskorjauksessa uusitaan elinkaarensa päässä olevat rakenteet sekä talotekniikka. Korjausaste 95%.

Vesikaton katemateriaali uusitaan ja yläpohjan lämmöneristystä lisätään. Ulkoseinien tilliverhous uusitaan siten, että siihen toteutetaan puuttuva tuuletusrako. Ulkoseinien sisäpinnat sekä lattia- ja kattopinnat ja niiden läpiviennit tiivistetään kauttaaltaan. Korjaustyöt suoritetaan sääsuojauksen alla.

Laajuus 2400m²

Kustannusarvio: 7-10M€

Vaihtoehto 2: Peruskorjaus ja uudisrakentaminen

Osa A-siiven vuonna 1966 rakennetuista tiloista puretaan ja ne korvataan uudisrakentamisella. Osa A-siiven tiloista (kotitalousluokat ja Markuksen aukio) peruskorjataan. Uudisrakennusvaihtoehdossa selvitetään rakennusoikeuden lisäämistä asemakaavamuutoksella tai poikkeamispäätöksellä, siten että tilat voidaan toteuttaa kaksi- tai useampikerroksisena. Uudisrakentamisvaihtoehdossa aikatauluun tulee lisätä tämän prosessin edellyttämä aika.

Laajuus: Uudisrakentaminen 1700m² Peruskorjaus 700m²

Kustannusarvio: 7-10M€ (lisäkerrokset luonnollisesti nostavat myös kustannuksia)

Vaihtoehdossa 2 uudisrakentamisen vaihtoehtona voidaan tutkia myös siirtorakennuksen soveltuvuutta kohteeseen korvaamaan purettavaksi tulevia tiloja. Siirtorakennus vuokrataan määräaikaisella, esim. 15-20 vuoden vuokrasuhteella tilan toimittavalta urakoitsijalta.

Molemmissa vaihtoehtoissa väistötilojen tarve on sama.

Käyttäjä järjestää väliaikaisratkaisun esim. koulun muita tiloja hyödyntäen, sivistystoimen muiden tilojen puitteissa tai vuokraamalla opetustoimintaan soveltuvia väliaikaistiloja. Väistötilojen kustannukset eivät sisälly investointikuluihin.

YTJ:

Valiokunta päättää lähettää tarveselvityksen Kasavuoren koulukeskuksen A-siiven peruskorjauksesta tiedoksi ja lausunnon antamista varten käyttäjävaliokunnalle (suomenkielinen opetusvaliokunta).

Yhdyskuntavaliokunta toteaa, että tarve A-siiven peruskorjaukselle tulee ottaa huomioon sivistystoimen ja yhdyskuntatoimen yhteistyönä käynnistettävässä kartoituksessa koulu- ja päiväkotiverkoston kehittämistarpeista.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 79

20.08.2019

Mahdollisuus uudisrakentaa ja laajentaa A-siiven tiloja kannattaa hyödyntää sivistystoimen tilatarpeissa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

Extranet_Kasavuoren koulukeskus, A-siiven peruskorjauksen tarveselvitys
Extranet_Kasavuoren koulukeskus pohjapiirros

Yhdyskuntavaliokunta

§ 80

20.08.2019

HSY:n perussopimuksen muuttaminen

598/00.04.01/2014

YLKV 20.08.2019 § 80

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän hallitus käsitteli kokouksessaan 14.6.2019 § 61 kuntayhtymän perussopimuksen muuttamista koskevan asian ja päätti lähettää ehdotuksen perussopimuksen muuttamisesta jäsenkunnille käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän perussopimuksen hyväksyvät kuntalain 55 § nojalla jäsenkuntien valtuustot.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on perustettu jäsenkuntien Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten välisellä perussopimuksella vuonna 2009. Perussopimuksessa on sovittu kuntayhtymän toimintaan ja hallintoon liittyvistä keskeisistä asioista.

Kuntalaki muuttui 1.5.2015 ja uudessa kuntalaissa kuntien yhteistoimintaa koskevat säännökset poikkeavat joiltakin osin vuoden 1995 kuntalain säännöksistä. Uuden kuntalain 149 §:n siirtymäsäännöksen mukaan kuntayhtymien perussopimukset on saatettava kuntalain 8 luvussa säädetyn mukaiseksi vuoden 2019 loppuun mennessä.

Kuntalain 56 §:ssä säädetään kuntayhtymän perussopimuksen vähimmäisisällöstä. Perussopimuksessa on sovittava ainakin:

1. kuntayhtymän nimestä, kotipaikasta ja jäsenkunnista,
  2. kuntayhtymän tehtävistä sekä tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä,
  3. yhtymäkokousedustajien tai yhtymävaltuuston taikka muun ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen jäsenten lukumäärästä ja äänivallan perusteista,
  4. kuntayhtymän muista toimielimistä sekä niiden tehtävistä, päätösvalasta ja koollekutsumisesta,
  5. siitä, mikä kuntayhtymän toimielin valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset,
  6. sekä siitä, millä tavoin oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen päätetään,
-

Yhdyskuntavaliokunta

§ 80

20.08.2019

---

7. jäsenkuntien osuudesta kuntayhtymän varoihin ja vastuusta, sen ve-loista sekä muista kuntayhtymän taloutta koskevista asioista,
8. kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksesta,
9. kuntayhtymästä eroavan jäsenkunnan ja toimintaa jatkavien jäsenkun-tien asemasta,
10. kuntayhtymän purkamisesta ja loppuselvityksen suorittamisesta, me-nettelystä, jolla kuntayhtymän alijäämä katetaan tilanteessa, jossa jä-senkunnat eivät ole hyväksyneet 119 §:n 2 momentissa tarkoitettua sopimusta kuntayhtymän talouden tasapainottamisesta,
11. talouden ja toiminnan seurantajärjestelmästä ja raportoinnista jäsen-kunnille.

Perussopimuksen muuttamista on valmisteltu HSY:n ja sen jäsenkuntien lakimiesten kesken. Perussopimukseen on lisätty kuntalain edellyttämät määräykset alijäämän kattamisesta, talouden ja toiminnan seurantajärjes-telmästä ja raportoinnista jäsenkunnille. Mallina ehtojen muotoilussa on käytetty Kuntaliiton vuonna 2016 julkaistua perussopimusmallia. Lisäksi perussopimukseen on tehty tarkennuksia, joilla sopimus on saatettu kunta-yhtymän tehtävien, yhtymäkokouksissa käsiteltävien asioiden ja lausunto-menettelyn osalta vastaamaan nykytilannetta.

Hallituksen toimikauden ja tarkastuslautakunnan jäsenten lukumäärän osalta perussopimus vastaisi HSL-kuntayhtymän perussopimusta.

Perussopimukseen tehtävät muutokset näkyvät **liitteessä 1** siten, että teh-tävät poistot on merkitty punaisella fontilla ja muut muutokset sinisellä fon-tilla.

HSY:n hallituksen ehdotus hyväksyttäväksi perussopimukseksi on esitys-listan **liitteenä 2**.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta päättää esittää KH:lle, että se esittäisi KV:lle HSY:n perussopimuksen muuttamisen hyväksymistä liitteen 2 mukaisesti.

.....

Esittelijä ehdotti perussopimusta täydennettävän seuraavasti:

§ 5 "Ääniosuudet pyöristetään lähimpään täyteen kokonaislukuun, joka on vähintään 1".

§ 9 "Varajäsenellä on aina läsnä- ja puheoikeus hallituksen kokoukses-sa".

Valiokunta hyväksyi esitetyt täydennykset yksimielisesti.

Päätös:

Yhdyskuntavaliokunta

§ 80

20.08.2019

Yhdyskuntavaliokunta esittää KH:lle että se esittäisi KV:lle HSY:n perussopimuksen hyväksymistä liitteen 2 mukaisesti siten, että HSY täydentäisi sopimukseen edellä esitetyt lisäykset.

Liitteet

Liite 1: Perussopimuksen muutokset
Liite 2: Hyväksyttävä perussopimus

Yhdyskuntavaliokunta	§ 18	12.02.2019
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	20.08.2019

Valtuustoaloite bussilinjan 224 reitin muuttamisesta

309/08.01.00/2018, 100/00.02.00/2018

YLV 12.02.2019 § 18

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
Kuntatekniikan projekti-insinööri Lennart Långström, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Tapani Ala-Reinikka ja 19 muuta allekirjoittajaa ovat KV 17.9.2018 kokouksessa § 40 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että HSL:n kanssa neuvotellaan Espoon-Kauniaisten bussilinjan 224 nykyisen ajoreitin muuttamisesta Kauniaisten kohdalla siten, että ajoreitti kulkisi lisäksi lenkin Kauniaisten keskusta-Kauniala-Kasavuori-Villa Breda-Kauniaisten keskusta mennessä. Aloite on esityslistan **oheismateriaalina**.

Aloitteen tekijöiden mukaan lakkautettu linja 51 oli hyvin tarpeellinen eikä bussilinjan 224 nykyinen reitti tarjoa samanlaista palvelutasoa varsinkaan Kauniala – Kasavuori alueella missä on kouluja, Kaunialan sotavammassairaala ja Villa Bredan palvelukeskus.

Taustaa:

Kauniainen on lausunut linjastomuutoksista HSL:lle mm. 24.9.2014 (KH §175) ja 18.5.2016 (KH §94) ja korostanut julkisen liikenteen paikallisen palvelutason säilyttämisen tärkeyttä runkolinjoihin panostamisen ohella. Lausunnoissa on nimenomaisesti vastustettu linjan 51 lakkauttamista. Lisäksi HSL:n hallitukselle ja toimitusjohtajalle lähetettiin 18.11.2016 päivätty kirje linjan 51 yhteyden palauttamisesta. Kirje, johon kaupungin päätökset ja vaatimukset on koottu, on esityslistan **oheismateriaalina**. Asiasta on käyty muutakin kirjeenvaihtoa ja sitä on pidetty toistuvasti esillä kaupungin ja HSL:n edustajien tapaamisissa.

Kaupunki on vastaanottanut runsaasti palautetta liittyen linjan 51 lakkauttamiseen ja sitä korvaaviin järjestelyihin. HSL on perustellut linjan 51 lakkauttamista mm. Länsimetron liityntälinjaston järjestelyillä sekä linjan vähäisellä käytöllä. Kaupungin näkemys on, että HSL on perustanut linjan 51 poistamisen väärään käsitykseensä Kauniaisten koululaisliikenteen olemisesta kunnan sisäistä liikennettä huolimatta kunnan toistuvista lausunnoista, joissa tämä käsitys on pyritty oikaisemaan hyvissä ajoin ennen linjan poistoa. Kauniainen on useaan kertaan korjannut asian lausunnoissaan palvelutasopäätöksistä: merkittävä osa Kauniaisten koulujen oppilaista tulee kunnan rajojen ulkopuolelta, erityisesti ympäröivästä Espoosta. Tälle asiakasryhmälle ja erityisesti Kasavuoren koulukeskukseen matkustaville linja 51 oli tärkeä yhteys.

HSL:n hallitus käsitteli 24.1.2017 kuntayhtymän liikennöintisuunnitelmaa 2017 -2018 ja siinä yhteydessä myös Kauniaisten esitystä linjan 51 palauttamisesta. Linjan 51 palauttamista sen aikaisemmassa muodossa ei katsottu tarkoituksenmukaiseksi, koska uudessa linjastoratkaisussa on sitä

Yhdyskuntavaliokunta	§ 18	12.02.2019
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	20.08.2019

---

korvaamaan perustettu uusi linja 224 (Leppävaara - Tuomarila). HSL:n hallitus kiinnitti huomiota myös siihen, että talousarvioon kohdistuu Espoon puolelta, jonka alueella 51 pääosin liikkui, suuria säästötavoitteita ja ettei myöskään Kauniainen ollut ilmaissut halukkuutta maksaa palvelusta merkittävästi lisää. Edellä mainituilla perusteilla sekä huomioon ottaen tämän ns. Kaunialan lenkin aikaisemmat vähäiset matkustajamäärät HSL päätyi siihen, että linjan 51 palauttamista tai sitä vastaavan palvelutason aikaansaavaa ratkaisua muita linjoja muuttamalla ei ollut tarkoituksenmukaista toteuttaa.

Vuonna 2017 jätettiin valtuustoaloite lakkautetun linjan nro 51 palauttamiseksi (13.2.2017) ja Kauniaisten sisäisen bussiliikenteen kehittämisestä (13.3.2017). Valtuustoaloitteen lisäksi lähibussilinjaan 232 on kohdistunut toiveita sekä reitin että tiheämmän liikennöinnin suhteen.

Kuntatekniikka kävi tämän jälkeen neuvotteluja HSL:n kanssa lähibussilinjan 232 liikennöintisuunnitelman päivityksestä. Tavoitteena oli parantaa linjan nykyistä palvelua ja suunnitella paremmin ikäihmisten ja liikuntarajoitteisten tarpeita palvelevat reittimuutokset nykyisten liikennöintikustannusten puitteissa ottaen huomioon, että lähibussilinjan liikennöinti perustuu yhden auton liikenteeseen.

Yhdyskuntavaliokunta hyväksyi kokouksessaan 7.11.2017 § 117 lähibussin 232 liikennöintisuunnitelman muutoksen ja KV totesi kokouksessaan 11.12.2017 § 103 valtuustoaloitteet 13.2.2017 ja 13.3.2017 loppuun käsitellyiksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

HSL -kuntayhtymä ei pidä linjan 224 reitin muuttamista siten, että se ajaisi myös Kasavuoren lenkkiä nykyisen reitin lisäksi mahdollisena edellä selvitetyn perustein. Tämän vuoksi yhdyskuntatoimi on käynyt uudestaan keskusteluja HSL:n kanssa palvelutason parantamisesta muilla keinoin ns. Kasavuoren lenkin vaikutusalueella, joko muuttamalla jonkin Asematietä ajavan linjan reittiä tai edelleen kehittämällä palvelulinjan liikennöintiä.

Ensisijaisena tavoitteena oli saada aikaan kustannusneutraali ratkaisu.

Kustannusneutraalina mahdollisuutena tarkasteltiin linjan 549 reittimuutos siten, että se kulkisi Jorviin Bembörentien kautta, Asematien – Turuntien asemesta (jota pitkin kulkisi edelleen linja 533). Samalla linja 549 ajaisi aikataulusyistä lyhennetyn ns. Kasavuoren lenkin Bredantieltä Urheilutien kautta Kasavuorentielle. Tällöin reitin piiriin saataisiin Villa Breda ja Kasavuoren koulukeskus. Reittivaihtoehdon ajettavuus selvitettiin 16.10.2018 järjestetyllä koeajolla, johon osallistuivat reittiä liikennöivän Nobinan kuljettajan lisäksi HSL:n ja Kauniaisten kaupungin edustajat. Bembörentiellä ennen kaupungin rajaa oleva jyrkkä mäki todettiin kuitenkin liikennöitsijän taholta turvallisuusriskiksi ja mm. Urheilutie tavanomaiselle bussiliikenteelle sopimattomaksi risteysjärjestelyjen, ajoradan kapeuden sekä hidasteiden takia. HSL -kuntayhtymä ei näin ollen pidä linjan 549 reitin muuttamista tarkastellulla tavalla mahdollisena liikennöintiolosuhteiden takia. (Koeajoreportti ja HSL:n lausunto ovat esityslistan **oheismateriaalina**).

Yhdyskuntavaliokunta	§ 18	12.02.2019
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	20.08.2019

Palvelutasoa voitaisiin kuitenkin parantaa kehittämällä palvelulinjaliikennettä. HSL esittää, että perustettaisiin uusi palvelulinja 233, joka tukisi ja täydentäisi nykyisen palvelulinjan 232 liikennöintiä. Linjan päätepysäkit olisivat Keskusta ja Terveyskeskus ja reitin varrella olisivat: Tunnelitie (syöttö/vaihtoliikenne, juna), Villa Breda ja Kasavuoren koulukeskus (**oheismateriaali**).

Tavoitevuoroväli linjalla 233 olisi 30 min ja liikennöintiäika arkisin klo 7.30-10 ja 13-17.30. Nykyinen linja 232 ajaisi 10.40, 11.20 ja 12.00 lähdöt nykyisellä reitillään (12.40 lähtö poistuisi). HSL:n viikolla 3 suorittaman uuden linjan koeajo osoitti, ettei tavoitevuorovälin puitteissa ole mahdollista kiertää Kaunialan kautta. Kaunialaan on kuitenkin oma arkiliikenne, linja 212 liikennöi ma-pe Kampista aikavälillä 5.38 – 18.40 ja Kaunialasta 6.15 -19.27. Viikonloppuisin yhteyttä ei ole.

Uuden linjan perustamisen edellytyksenä on yhden lisäauton osoittaminen palveluliikenteeseen, minkä vuosikustannukset olisivat 104.000 e. Tämä lisäkustannus tulisi kokonaisuudessaan Kauniaisten maksettavaksi kuntaosuuden lisäyksenä. Olemassa olevan linjan 232 kustannukset ovat 38.800 e vuodessa. Kauniaisten lähibussiliikenteen kokonaiskustannukset vuodessa olisivat 142.000 e HSL:n esittämällä järjestelyllä. Uusi palvelulinja 233 voisi aloittaa 12.8.2019 koulujen syyslukukauden alkaessa ja HSL:n talviliikennekauden käynnistyessä.

Järjestely olisi loppuvuoden 2019 ajan toteutettavissa ilman lisärahoitusta Kauniaisten omaan talousarvioonsa sisältyvän HSL –kuntaosuuden määrärahavarausten puitteissa, sillä varaus on mitoitettu vuoden alussa käynnistyvän vyöhykeuudistuksen ennalta arvioidun määrärahatarpeen mukaisesti. Vyöhykeuudistus astunee kuitenkin voimaan vasta kuluvan kevään aikana. Vuoden 2018 HSL-kuntaosuuden toteuma on tämänhetkisen tilinpäätösvalmistelun mukaan 937.000 euroa ja varaus vuodelle 2019 on 1.200.000 euroa, joka on HSL:n ilmoittamaa määrärahatarvetta (698.000 euroa) suurempi, sillä kaupungin budjetissa on varauduttu kuntaosuuden kasvuun lipputulokertymän vähenemisen myötä. Vielä ei ole ennakoitavissa, kuinka paljon vyöhykeuudistus lopulta vaikuttaa lipputulokertymiin ja kuntaosuuksiin. Ei kuitenkaan ole todennäköistä, että lipputulojen osuus kasvaisi ja kuntaosuus pienenis.

Todettakoon vielä, että hyväksyessään kuntayhtymän liikennöintisuunnitelman vuosille 2019 – 2020 kokouksessaan 22.1.2019 HSL:n hallitus samalla päätti seuraavasta lisäyksestä tekstiin: *Kauniaisten kouluverkkoon ei ole tulossa muutoksia, jotka vaikuttaisivat joukkoliikennetarpeisiin, mutta koululaisliikenteen tarpeet tulee tarkistaa huomioon ottaen Espoosta tulevien koululaisten huomattavat määrät.*

HSL on selvittänyt koululaisliikenteen järjestämisen lähtökohtia Kauniaisissa seuraavasti: *Espoo ei tarjoa ensisijaisia koulupaikkoja Kauniaisissa, jolloin Espoosta tulevien koululaisten tulee järjestää itse matkansa. Espoo on lausunut, että se ei osallistu Kauniaisten esittämien palvelutason parantamisen kustannuksiin. HSL-alueella suunnittelua ohjaa tavoite siitä, että kouluista on yhteys lähimpään aluekeskukseen. Yhteys voi etenkin lukiois-*

Yhdyskuntavaliokunta	§ 18	12.02.2019
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	20.08.2019

---

ta ja yläkouluista olla vaihdollinen. Tilanne Kauniaisissa on tätä parempi, sillä ruotsinkielisen koulujen saavutettavuus on erittäin hyvä. Kasavuoren koulun ja Kauniaisten lukion yhteyksien parantaminen ei onnistu normaaliin linjojen reittimuutosten kautta huomattavien lisäkustannusten, läpimatkustaville aiheutuvan matka-ajan pidentymisen sekä ongelmallisen infran vuoksi. Kaikki koulumatkat Kauniaisissa ovat toteutettavissa kävellen, ja lyhyet etäisyydet kaupungin sisällä eivät edellytä joukkoliikenneyhteyksien erillistarkasteluja koululaisille. Kunnat voivat halutessaan rahoittaa parempaa palvelua ja ongelman ratkaisuksi on nyt tarjottu lähibusseilyä, jonka osalta voidaan tehdä päätös lähiaikoina. Samalla parannetaan myös Villa Bredan yhteyksiä.

YTJ:

Valiokunta päättää omalta osaltaan hyväksyä esitystekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen bussilinjan 224 reitin muuttamisesta ja lähettää sen edelleen KH:lle ja KV:lle hyväksyttäväksi. Lisäksi valiokunta päättää esittää KH:lle ja KV:lle, että uusi palvelulinja 233 reitille Kauniaisten keskusta – Tunnelitie – Villa Breda – Kasavuoren koulukeskus – Terveysasema toteutetaan 12.8.2019 alkaen. Vuonna 2019 uuden linjan rahoitus on järjestettävissä HSL-kuntaosuudelle varattujen määrärahojen puitteisissa. Tuleville vuosille tulee HSL-kuntaosuuden määrärahaan sisällyttää palvelulinjojen 232 ja 233 edellyttämä määrärahavaraus, mikä tarkoittaa 104.000 euron vuotuista lisäystä tämän hetken kustannustason mukaan.

.....

Puheenjohtaja esitti käydyn keskustelun jälkeen että asia palautettaisiin HSL:n kanssa käytäviä jatkokeskusteluja varten. Esitys sai valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Asia palautettiin lisäselvityksiä varten.

YLKV 20.08.2019 § 81

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikan projekti-insinööri Minna Raatikka, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunnan 12.2.2019 § 18 päätöksen mukaisesti HSL:n kanssa on käyty jatkokeskusteluja ns. Kaunialan lenkin palauttamiseksi bussiliikenteen piiriin. Asia on ollut Kauniaisille erittäin tärkeä, sillä kyseisen reitin varrella sijaitsevat vilkkaasti asioidut kohteet Kasavuoren koulukeskus ja Villa Breda, jotka molemmat on toteutettu toimivien joukkoliikenneyhteyksien varaan. Lisäksi Koivuhovin asemansuodun kerrostalorakentaminen on etenemässä ja kohteen valmistumisen myötä sadat uudet kaunialaiset asukkaat tarvitsevat bussiyhteyden kouluihin, terveysasemalle, uimahallille jne.

Neuvottelut ovat johtaneet ratkaisuun, jonka mukaisesti linjan 212 reititystä on muutettu kulkemaan molempiin suuntiin kyseisen Kasavuoren lenkin kautta. Aiemmin reitti kulki Kasavuoren lenkin ainoastaan Kaunialasta Hel-

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 18	12.02.2019
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	20.08.2019

---

sinkiin päin ajettaessa. Linjan 212 reitti kulkee Helsingistä tultaessa seuraavasti: oma reitti – Bredantie – Yrjö Liipolantie – Kasavuorentie – Bem-bölientie – Asematie – Kylpylätie. Linjan päätepysäkki Kaunialassa säilyy nykyisellään. Kaunialasta Helsingin suuntaan reitti pysyy nykyisellään. Esityslistan **oheismateriaalina** on uusi linjan 212 reittikartta.

Uusi reititys on käynnistynyt Kasavuoren koulukeskuksen syyslukukauden ja HSL:n syysliikenteen käynnistyessä 12.8.2019. Ratkaisun löytymisen on edellyttänyt Kauniaisilta nopeaa uusien pysäkkien toteuttamista kesän aikana HSL:n päätöksen 31.5.2019 jälkeen (**oheismateriaali**). Kuntatekniikka on toteuttanut 5 uutta pysäkkiä seuraaviin paikkoihin: Villa Breda (Ka1746), Mikael Lybeckin tie (Ka1752), Yrjö Liipolantie (Ka1754), Kasavuori (Ka1756), Kasavuoren koulukeskus (Ka1758).

Pysäkkien kustannukset ovat n. 120.000 euroa ja ne on kohdistettu kuntatekniikan käyttötalouteen julkisen liikenteen määrärahavarausten puitteissa.

Toteutuksen rahoituksesta on raportoitu päättäjille talouden ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä seuraavasti: HSL-kuntaosuus on mitoitettu talousarvion laadinnan aikaisen tiedon mukaan siten, että vyöhykeuudistus käynnistyisi 1.1.2019. Uudistuksen myöhennyttä alkamaan 27.4.2019 on tämänhetkisen ennusteen mukaan ko. määrärahaa jäämässä käyttämättä noin 250.000 euroa. Ennusteissa on yhä epävarmuustekijöitä, mutta mikäli tämänhetkinen ennuste toteutuisi ja mikäli HSL:n kanssa päästäisiin yhteisymmärrykseen ns. Kasavuoren lenkin bussiyhteyden palauttamisesta kuluvan vuoden aikana, käytetään mahdollinen määrärahavarauksesta yli jäävä osuus kaupungin toteutusvastuulla oleviin pysäkkeihin sekä pieniin parannustoimenpiteisiin katuverkolla, jotta bussiyhteys voisi käynnistyä.

YTJ:

Valiokunta päättää omalta osaltaan hyväksyä esitystekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen bussilinjan 224 reitin muuttamisesta ja lähettää sen edelleen KH:lle ja KV:lle hyväksyttäväksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

JULK_Valtuustoaloite, Bussilinjan 224 ajoreitin muuttaminen
Esitys linjan 233 reitiksi (linjakartta)
HSL:n lausunto
Koeajoraportti
Kaupungin kirje
Valtuustoaloite, Bussilinjan 224 ajoreitin muuttaminen
HSL Linjan 212 reittimuutos 12.8.2019 alkaen
HSL Linjan 212 päivitetty reittikartta

Yhdyskuntavaliokunta

§ 82

20.08.2019

Vastaus valtuustoaloitteeseen jätteiden lajitteluastioiden saamiseksi hautausmaalle

401/10.03.01/2018, 100/00.02.00/2018

YLVK 20.08.2019 § 82

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Valtuutettu Sederholm on allekirjoittanut 12.11.2018 päivätyn valtuustoaloitteen, jossa hän pyytää kaupunkia selvittämään olisiko mahdollista saada lajitteluastiat jätteille hautausmaalla koskien ensisijaisesti energia-, bio-, metalli- ja lasijätettä, ehkä myös muovijätettä. Aloite on esityslistan **oheismateriaalina**.

HSY vastaa asuinkiinteistöjen ja julkishallinnon jätehuollon järjestämisestä pääkaupunkiseudulla ja Kirkkonummella.

Energiajätettä ei kerätä pääkaupunkiseudun kiinteistöissä, koska sekajäte hyödynnetään energiantuotannossa Vantaan jätevoimalassa. HSY käynnisti energiajätteen keräyksen vuonna 2007 tilapäiseksi palveluksi. Tuolloin pääkaupunkiseudulla ei ollut laitosta, jossa jätettä olisi voinut hyödyntää energiaksi. Kiinteistöillä erikseen lajiteltu polttokelpoinen jäte eli energiajäte kuljetettiin tuolloin Lahteen kaukolämmön ja sähkön tuotantoon. HSY:n järjestämä energiajätteen keräys päättyi huhtikuussa 2016 jätteenpolttolaitoksen valmistuttua.

Energiajätteen tilalla käynnistyi vuonna 2016 muovipakkausten keräys kiinteistöillä. Erikseen kerätyt muovipakkaukset jalostetaan uusiomuovin raaka-aineeksi.

HSY:n kierrätyspisteet ovat siirtyneet Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:lle 1.1.2019 alkaen. Rinki vastaa tämän jälkeen kokonaisuudessaan ekopisteiden ylläpidosta ja asiakaspalvelusta pääkaupunkiseudulla.

Kauniaisten kaupungin alueella on kaksi lajittelupistettä, jotka sijaitsevat Helsingintien ja Maisterintien (liityntäpysäköintialue) sekä Stenbergintien ja Kasavuorentien risteysalueen vieressä. Näissä lajittelupisteissä kerätään kartonkia, lasia, metallia, paperia ja vaatteita.

Jätteiden lajittelu ja kierrättäminen vastaa kaupungin strategisiin tavoitteisiin sekä on luonnollisesti voimassa olevan ja tiukentuvan jätelainsäädännön mukaista. Kierrättämällä säästetään energiaa ja luonnonvaroja. Lisäksi ympäristölle haitalliset hiilidioksidipäästöt vähenevät ja kaatopaikkakuormitus pienenee. Isojen jättepisteiden tyhjennys tarkoittaa samalla kierrätysjätteiden tehokasta keräystä, harvempia tyhjennyksiä, jäteautoliikenteestä syntyvien hiilidioksidipäästöjen vähenemistä, edullisempia tyhjennyskustannuksia, pienempää melusaastetta ja alueen parempaa työ- ja liikenteellistä turvallisuutta.

Kauniaisten hautausmaalla on tällä hetkellä 300-litraisia sekajättepisteitä 8 kpl sijoiteltuna hautausmaan kulkureiteille. Nämä jättepisteet tyhjenetään

---

Yhdyskuntavaliokunta

§ 82

20.08.2019

---

manuaalisesti 1-2 krt viikossa ensin pienemmälle siirtolavalle jolla ne siirretään edelleen sekajätelavoille.

Hautausmaalta muodostuu vuosittain sekajätettä noin 30 m³. Puhdasta biojätettä on arviolta 15 m³, sekajätettä 13 m³ ja muovia 2 m³.

Hautausmaan ylläpidettävän alueen pinta-ala on 3.1 ha, josta rakennettua aluetta 2.6 ha. Kulkuväylät ovat toimistorakennuksen reunaan lukuun ottamatta hyvin kapeita, eivätkä sovellu isoilla ajoneuvoilla kuljettavaksi. Hautausmaan ulkopuolelle kierrätyspisteiden tekeminen on mahdollista, mutta siitä voisi seurata, että jätettä tuotaisiin myös yksityisiltä kiinteistöiltä.

Hautausmaalla muodostuvaa jätettä on hankala erotella, biojätettä lukuun ottamatta. Kukkalaitteet ja kynttilät sisältävät usein vaikeasti eroteltavaa rautaa ja muovia. Lasin keräystä ei hautausmailla yleensä tehdä, sillä hautakynntilöissä oleva lämpöläsi ei ole vielä kierrätyskelpoista.

Keskitettyjen jäteastioiden lisääminen hautausmaalle on ympäristöllistä, taloudellisista ja toiminnallisista syistä perusteltua. Lajittelu kannattaa toteuttaa puhtaan biojätteen lisäksi muoville. Syväkeräysastoiden lisäksi ongelmajätteelle kuten paristoille ja sähkökynttilöille hankitaan omat pienemmät lajitteluastiat. Vanhat sekajäteastiat poistetaan uusimisen yhteydessä.

Uudet syväkeräysastiat (3kpl) hankitaan hautausmaan käyttötalousmenoista ja asennetaan paikoilleen vuoden 2019 aikana. Hautausmaan uusien syväkeräyslajitteluastioiden kertakustannus on n. 17.000 €. Syväkeräysastiat sijoitetaan pääsisäänkäyntien viereen siten, että ne ovat tyhjennettävissä suoraan jäteautolla. Sekajättemaksujen pienentyessä ja tyhjennyksestä aiheutuvan työmäärän poistumisen vuoksi vuotuista kustannussäästöä saadaan arviolta n. 2.000 €/vuosi.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja lähettää asian edelleen tiedoksi KH:lle ja KV:lle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

JULK_Fullmäktigemotion, Käril för avfallssortering vid gravgården /
Valtuustoaloite, Jätteiden lajitteluastioita hautausmaalla
Fullmäktigemotion, Käril för avfallssortering vid gravgården /
Valtuustoaloite, Jätteiden lajitteluastioita hautausmaalla

Yhdyskuntavaliokunta

§ 83

20.08.2019

Lausunto tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2018

261/02.06.01/2018

YLVK 20.08.2019 § 83

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastusvaliokunta on 16.5.2019 § 46 hyväksynyt ja allekirjoittanut tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2018 ja päättänyt saattaa sen kaupunginvaltuustolle tiedoksi. KV päätti kokouksessaan 17.6.2019 § 35 merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2018.

Tarkastusvaliokunnan hyväksymä arviointikertomus esityslistan **oheismateriaalina**.

Arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet.

Seuraavassa käsitellään arviointikertomuksen huomioita yhdyskuntatoimen osalta.

Edellisten vuosien havaintojen ja kehittämisehdotusten seuranta

Tarkastusvaliokunta kiittää yhdyskuntatoimea edellisen vuoden 2017 vastineesta ja toteaa, että on tärkeää esitellä kaavoituksen eri vaiheissa olevat suunnitelmat avoimesti asukkaille sekä antaa asukkaille vaikutusmahdollisuus suunnitelmiin. Tarkastusvaliokunta lisää myös, että kaavaprosesseissa on vuonna 2018 tapahtunut kehitystä, mm. sisäisiä kuulemistilaisuuksia on järjestetty.

Strategisten tavoitteiden vuositoimenpiteiden toteutuminen vuonna 2018

Tarkastusvaliokunta toteaa, että strategista tavoitetta ”Kohti hiilineutraalia Kauniaista” edistävää vuositavoite tiekartan ja toimenpideohjelman laatimisesta hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemiseksi ei valmistunut vielä vuonna 2018, vaan se siirtyi vuodelle 2019. Tämä oli pitkälti resurssikysymys, sillä vaikka tavoitetta sinänsä on edistetty jo usean vuoden ajan, vasta vuoden 2019 alusta palkatun ympäristöasiantuntijan kautta systemaattinen toimenpiteiden suunnittelu ja dokumentointi sekä työn organisointi koko kaupungin organisaatiossa on mahdollistunut.

Tarkastusvaliokunnan arvio siitä, että Kauniaisille on pienenä kaupunkina tyypillistä suuri vuosittainen vaihtelu asuntotuotannossa, on aivan oikea. MAL-sopimuksen mukaiset tuotantotavoitteet onkin kohdistettu koko nelivuotiselle sopimuskaudelle ja vuosittaiset keskiarvotavoitteet saattavat poi-

---

Yhdyskuntavaliokunta

§ 83

20.08.2019

---

keta vuosittaisesta toteumasta paljonkin. Olennaista on kuitenkin koko sopimuskauden tavoitteeseen pääseminen, mihin Kauniainen on toistaiseksi pystynyt lukuun ottamatta ARA-tuotannon erillistavoitetta.

Arviointikertomukseen sisältyy myös havainto, että koneiden ja laitteiden vaihto-ohjelmaa ei kaikilta osin ole pystytty noudattamaan. Tämä on erityisesti määrärahakysymys. Vaihto-ohjelma tullaan tarkastelemaan uudelleen kokonaisuutena ja arvioimaan vuotuinen määrärahatarve, jotta kaupungin käytössä oleva kalusto olisi toisaalta riittävän ajantasainen, mutta myös pitoajan kannalta optimoitu.

Muu toiminnan arviointi ja vastineet

Kauniaisten kaupunkikuvan tiivistyessä huomattavan nopeasti, tarkastusvaliokunta suosittelee kiinnittämään huomiota kaupunkikuvan säilyttämisenä pientalovaltaisena sekä viheralueiden että metsiköiden säilymiseen. Viheralueiden merkitys korostuu entisestään rakentamisen lisääntyessä.

- Kaupungin strategiaan kuuluu ja on aina kuulunut vehreys ja puutarha-kaupunginomaisuus. Kaupunkirakennetta tiivistetään kaupungin kehityskuvassa hyväksytyn mukaisesti siellä missä se on luontevaa: asemanseutujen ympäristössä, keskustassa, hyvien joukkoliikenneyhteyksien varaan ja pääväylien varsille. Valtaosa Kauniaisista on pientaloaluetta jatkossakin. Strategisissa vuositavoitteissa vuodelle 2020 vahvistetaan entisestään vehreyden vaalimista. Myös täydennysrakentamishankkeissa säilytetään puustoa ja vehreää kasvillisuutta. Kaupungin viherpinta-alan osuutta seurataan, tavoitteena että se ei vähene.

Tarkastusvaliokunta toteaa kaupungin investointiohjelman olevan edelleen varsin raskas sekä kaupungin taloudelle että yhdyskuntatoimen toteuttavalle organisaatiolle.

- Kaupungin investointiohjelma on poliittinen päätös, jonka mukaisia hankkeita virkamiehet edistävät. Ohjelman taloudellisen raskauden vuoksi KH on linjannut, että uusia hankkeita ei voida ottaa ohjelmaan muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyjä hankkeita suunnittelukauden ulkopuolelle. Osa hankkeista nousee toiminnallisista tarpeista, osa kiinteistöjen kuntoarvioiden pohjalta. Hankkeiden suunnitteluun ja valmisteluun on muistettava varata riittävästi aikaa, sitä enemmän mitä suuremmasta investoinnista on kyse. KV:n hyväksymä investointihankkeiden toteutusohje ohjaa prosessia. Investointihankkeelle voidaan varata suunnittelumääräraha investointiohjelmaan kaupunginhallituksen hyväksytyä hankkeen tarveselvityksen. Edelleen KH:n tai yli 400.000 euroa maksavissa hankkeissa KV:n hyväksytyä hankkeen suunnitelmat ja tavoitekustannustason hankkeelle syntyy investointipäätös ja sen toteutukselle voidaan sisällyttää määräraha investointiohjelmassa.

Tarkastusvaliokunta suosittelee kiinnittämään erityistä huomiota naapuruston ja kaupunkilaisten mielipiteiden ja palautteen huomioimiseen eri kaavoitusvaiheissa.

- Aito kuuleminen kaavamuutoshankkeissa on tärkeää ja näin toimitaan-
-

Yhdyskuntavaliokunta

§ 83

20.08.2019

kin. Jo laki edellyttää tätä, mutta myös kaupungin oma tavoite kuntalaisten osallistamisesta heitä koskevaan päätöksentekoon sekä vahva kokemus palautteiden huomioimisen hyödyllisyydestä hankkeiden onnistumisessa. Kuitenkin on huomattava, että palaute on usein keskenään ristiriitaista, jolloin samanaikaisesti ei voida toteuttaa kaikkien palautteiden toivomuksia. Lisäksi on harkittava laajasti koko yhteisön etua ja tulevaisuutta, mikä voi olla ristiriidassa yksilön lyhyen aikavälin intressien kanssa. Olennaista on kuitenkin suunnitelmien avoin esittely ja tavoitteiden perustelu sekä keskustelun mahdollistaminen kaavoituksen eri vaiheissa. Kaavamuutoshankkeet ovat aina poliittisen päätöksenteon ja usein kompromissien lopputulos.

Tarkastusvaliokunta on huolissaan henkilökunnan jaksamisesta ja suosittaa henkilökunnan työhyvinvoinnin seuraamista.

- Henkilökunnan työhyvinvointia seurataan sekä erillisin mittauksin että kannustamalla matalalla kynnyksellä yhteydenottoihin kuormittavissa tilanteissa. Yhdyskuntatoimen henkilöstöresurssit ovat kuitenkin paikoin varsin niukat laajoihin työohjelmiin ja toimialalle kohdistettuihin odotuksiin nähden, mikä ei mittaamalla muutu. Erityisesti suuren Villa Bredan hankkeen haasteiden vuoksi on tilakeskuksessa ollut viime vuosina tavanomaista suurempi kuormitus. Myös osaavan henkilökunnan saatavuudessa on ajoittain ongelmia. Uusien investointihankkeiden käynnistämistä joudutaan toisinaan lykkäämään ja rakennusten yllä- ja kunnossapitohankkeita sekä kiinteistöjen vuosikorjauksia toteuttamaan priorisoiden hankkeiden toteutusjärjestystä niiden kiireellisyyden sekä käytettävissä olevien henkilö- ja talousresurssien mukaan.

Lopuksi tarkastusvaliokunta katsoo, että valtuuston tavoitteet on saavutettu, mutta näkymät lähivuosille jatkuvat edelleen haastavina.

YTJ:

Valiokunta hyväksyy selvityksen tarkastusvaliokunnan vuoden 2018 arviointikertomuksessaan esiin nostamista havainnoista yhdyskuntatoimen toimialan osalta ja lähettää sen edelleen KH:lle, joka kokoaa koko kaupungin lausunnon.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

JULK_Kauniaisten kaupungin tarkastusvaliokunnan arviointikertomus vuodelta 2018

Yhdyskuntavaliokunta

§ 84

20.08.2019

Yhdyskuntatoimen maksut ja taksat vuodelle 2020

733/02.05.00/2014

YLKV 20.08.2019 § 84

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
toimialasihteeri Leena Porvali, puh. 050 382 9233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin sisäisen valvontaohjeen mukaan maksut, taksat, vuokrat ja vastaavat on talousarvioon merkittyjen tulojen kertymiseksi ja maksujen reaaliarvon säilyttämiseksi säännönmukaisesti arvioitava. Vastaavasti on taksoja, maksuja ja vuokria tarkistettava mikäli se osoittautuu perustelluksi.

Kauniaisten kaupunki tuottaa laadukkaat palvelut asukkailleen, mikä myös joissakin palveluissa näkyy keskimääräistä korkeampina kustannuksina. Kaupungin tulee asettaa omalle toiminnalleen samat tuottavuustavoitteet kuin naapurikunnissa, jotta kustannuserot eivät kasvaisi. Pääkaupunkiseudun kaupungeissa ja kuntayhtymissä on asetettu tavoitteeksi tuottavuuden nousu 1-2 %:lla/vuosi.

Hallintosäännön mukaan valiokunta päättää toimialansa palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista ja taksoista lukuunottamatta katurien kunnossapito- ja puhtaanapitotaksaa sekä rakennusluvista ja valvonnasta perittäviä maksuja. Nämä tulee hyväksyttävä valtuustossa.

Taksat tuodaan valiokunnan vahvistettavaksi talousarvion valmistelun yhteydessä. Taksakorotusten vaikutusta toimialan tulokseen ei tässä vaiheessa ole mahdollista tarkasti arvioida, johtuen että yhdyskuntatoimen maksut ja taksat ovat luonteeltaan pääosin kysyntään perustuvia ja näin ollen riippuvaisia kaupunkilaisten tarpeesta käyttää em. palveluja. Toimialan taksoja on pyritty yhtenäistämään siten, että saman tyyppisestä palvelusta peritään saman suuruinen veloitus. Edellisvuoden taksat on merkitty uuden taksaesityksen rinnalle vertailua helpottamaan.

Yhdyskuntatoimen palvelumaksut ja taksat arvioidaan vuosittain. Toimialojen palvelutaksat on tarkistettu vastaamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia sekä kaupunginhallituksen asettamaa noin 2 %:n tuottavuustavoitetta.

Maankäytön maksuja ja taksoja on korotettu 2,3 %:n verran.

Kiinteistötoimitusmaksutaksan vahvistaminen kuuluu vuonna 2017 päivitetyn hallintosäännön mukaisesti valiokunnan päätäväksi alaisuuteen. Taksan maksuja on korotettu huomioiden maankäytön muiden taksojen korotukset, sisältöön ei ole tehty muutoksia. Kiinteistötoimitusmaksulain (KtmL 558/95) mukaan kiinteistötoimituksesta ja muusta kiinteistönmuodostamislain mukaisesta toimenpiteestä sekä muun lainsäädännön näihin verrattavasta toimituksesta tai tehtävästä peritään kiinteistötoimitusmaksu. Kiinteistötoimitusten, joihin toimitusmääräyksen antaa kunnan kiinteistörekisterin pitäjä, maksuista määrätään kunnan päättämässä kiinteistötoimi-

---

Yhdyskuntavaliokunta

§ 84

20.08.2019

---

tusmaksutaksassa.

Ympäristösuojeluviranomaisen taksat tarkistettiin vuoden 2019 budjettikäsittelyn yhteydessä, joten tulevalle vuodelle ei ole tarpeen esittää muutoksia.

Kiinteistöjen taksat esitetään hyväksyttävän kuluvan vuoden tasoisena.

Kuntatekniikan maksuihin ei vuonna 2019 tehty korotuksia viljelypalstojen pientä korotusta lukuunottamatta, sillä niiden arvioitiin toisaalta kattavan työstä aiheutuvat kustannukset, mutta myös seudullisen yhtenäisyyden vuoksi. Esim. kaivuluvista veloittavat taksat noudattavat Espoon ja Vantaan tasoa. Vuodelle 2020 esitetään taksoja korotettavan yleisen indeksikorotuksen verran (1,3 %). Lisäksi taksat ehdotetaan pyöristettävän lähimpään täyteen euroon taksojen selkeyttämiseksi. Viljelypalstojen osalle ehdotetaan lisättävän uusi kertaluonteinen panttimaksu, joka palautetaan vuokraajalle vuokrauksen päätyttyä, edellyttäen että palsta luovutetaan asianmukaisessa kunnossa.

Toimialan nykyiset taksat sekä taksaesitykset vuodelle 2020 ovat esityslistan **liitteenä**.

YTJ:

Valiokunta hyväksyy liitteen mukaiset maksut ja taksat käytettäväksi 1.1.2020 alkaen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

Maankäyttölupien taksa vuodelle 2020
Avgifter för markanvändningstillstånd för år 2020
Maankäytön suunnittelun ja mittaustoiminnan taksa vuodelle 2020
Taxa för planeringen av markanvändningen för år 2020
Kiinteistötoimitusmaksutaksa vuodelle 2020
Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa vuodelle 2020
Kiinteistöjen maksut vuodelle 2020
Kuntatekniikan maksut ja taksat vuodelle 2020

Yhdyskuntavaliokunta

§ 85

20.08.2019

Yhdyskuntatoimen vuoden 2020 talousarvion sekä vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman ja vuosien 2020-2024 investointiohjelman valmistelu

171/02.02.00/2019

YLKV 20.08.2019 § 85

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
toimialasihteeri Leena Porvali, puh. 050 382 9233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta sekä ohjeistuksesta vastaa kaupunginhallitus.

Yhdyskuntavaliokunta käsittelee toimialan talousarviota kokouksissaan 20.8. ja 10.9.2019. Rakennusvaliokunta käsittelee sekä hyväksyy oman talousarvioehdotuksensa kauden ensimmäisessä kokouksessaan 21.8.2019, jonka jälkeen em. talousarvio sisällytetään lopullisena koko toimialan valmisteluun. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota lokakuun kokouksissaan ja lopullinen budjetti hyväksytään valtuuston kokouksessa 11.11.2019. Valiokuntakohtainen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu käsittää käyttötalousarvion vuodelle 2020 sekä henkilöstö- ja investointisuunnitelman vuosille 2020-2022(24). Valtuusto päättää sitovista määrärahoista tulosaluetasolla. Investoidun pääoman koron ja poistojen, sekä sisäisten vyörytysten osuudet tarkentuvat valtuuston budjettikäsitteilyyn mennessä.

Investointiohjelma vahvistuu valtuustokäsittelyn myötä marraskuussa ja siihen perustuva lopullinen työohjelma tuodaan valiokunnalle hyväksyttäväksi vuoden 2020 alussa. Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupunkistrategian mukaisten viiden painopistealueen tavoitteiden edistämisen sekä toimenpiteet vuodelle 2020.

Lisäksi toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelu-kaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen. Kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva 2020–2022, ellei voida osoittaa, että palvelutarve edellyttää sitä.

Valtuuston ohjeistuksen mukaisesti osavuosisikatsausten yhteydessä raportoidaan käyttötalousarvion ja investointihankkeiden sekä strategisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kauniaisten kaupunkistrategia vuosille 2018-2022

Kauniaisten kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.3.2018 § 4 uuden strategian käynnissä olevalle valtuustokaudelle. Strategiassa arvioi-

---

daan kaupungin nykytilannetta ja tulevia toimintaympäristön muutoksia ja niiden vaikutuksia kaupungin toimintaan ja tehtävien toteuttamiseen. Kaupunkistrategian arvojen mukaan "Grani on Aktiivinen, Elämäniloinen ja Yhteistyökykyinen". Strategiassa on viisi teemaa, jotka ovat:

- Kuntalainen keskiössä
- Elinvoimainen kaupunki
- Vihreä kävelykaupunki
- Oppimismyönteinen kaupunki
- Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen

Jokaisen teeman alla on 2-5 tavoitetta ja tarkempia alatavoitteita.

Kaupunkistrategian vuosittaiset mitattavat tavoitteet asetetaan kunkin vuoden talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toimialat työstävät ja tarkentavat talousarviovuoden tavoitteitaan em. pohjalta. Arviointi tehdään osavuosikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä. Yhdyskuntatoimen strategiset tavoitteet ja toimenpiteet jaetaan esityslistan **ohesmateriaalina** valiokunnan jäsenille luottamushenkilöiden **Extranetissä**.

Käyttötalousarvio 2020

Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2019 talousarviota. Toimialojen suurimmat muutokset on huomioitu kehysvalmistelussa. Lisäksi on huomioitu palkankorotukset (0,25 % 2020) ja lomarahaleikkauksen päätyminen. Lopullinen kehys on rakentunut siten että saavutetaan rakenteellinen alijäämä, joka on 1,5 milj. euroa koko kaupungin tasolla.

Tuotot

KH:n asettama valiokuntatason tuloraami on tonttimyynnit ja maankäyttö- sopimuskorvaukset mukaan lukien 14,9 milj.euroa. Vuodelle 2020 arvioidut tonttien myyntivoitot sekä maankäyttö- sopimuskorvaukset ovat 2,950 miljoonaa euroa.

Yhdyskuntatoimen tuotot muodostuvat erinäisten palveluiden myötä saatavista myyntituotoista, vuokratuotoista sekä tonttimyynneistä. Ulkoiset tuotot noudattavat pitkälti edellisvuosien tasoa lukuun ottamatta tonttimyynneistä saatavia tuottoja, joiden määrä vaihtelee vuosittain. Toimintatuottoihin sisältyy asuinrakennustonttien luovutukset vuokraamalla osoitteissa Riistarinne 4 sekä Jondalintie 16 sekä tontinosan myynnit ja maankäyttö- sopimuskorvaukset liittyen Palokunnantie 9 ja Helsingintie 10 asemakaavan muutoksiin.

Lähivuosina maanmyyntitulot ovat vähäisiä ennen kuin kaupungintalon ja Tammikummun alueiden asemakaavan muutosten mahdollistaman rakennusoikeuden myynti tuo muutamana vuonna suuremmat tulot. Lisäksi osa tonteista tultaneen jatkossa luovuttamaan vuokratuottoon. Maanmyyntejä sekä muita tuottoja selostetaan tarkemmin yhdyskuntatoimen käyttötalousosiossa. Toimialan palvelutaksojen hinnat on tarkistettu vastaamaan palvelujen tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja taksoja on tarpeellisin osin korotettu indeksikorotuksen mukaisesti.

Menot

KH:n asettama valiokuntatason menoraami on 11,8 miljoonaa euroa. Alustavan talousarvioesityksen mukaiset toimintamenot pysyvät raamin puitteissa ja noudattavat pitkälti edellisen vuoden tasoa, yleiset indeksikorotukset huomioiden. Menopuolelta puuttuu vielä jotakin eriä, jotka tullaan tarkentamaan valiokunnan lopulliseen talousarvioesitykseen. Talousarvio on laadittu tiukkaa taloudenpitoa noudattaen kustannustehokkuus, toiminnan tehostaminen sekä tuloksellisuus huomioiden. Kuntaosuuksia sekä muita menoeriä on selostettu tarkemmin yhdyskuntatoimen käyttötalousosiossa (oheismateriaali). Toiminnan suunnittelussa on keskitytty perustehtävien suorittamiseen huolellisesti, uusia menoeriä välttämällä. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu tiedossa olevat toiminnan muutokset sekä kustannustason kehitys.

Valiokunnan alustava käyttötalousarvio on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden **Extranetissä**.

Investointisuunnitelma vuosille 2020-2024

Kaupungin voimassa oleva investointiohjelma on varsin raskas. Suunnittelukaudelle ei voi ottaa uusia hankkeita muutoin kuin siirtämällä jo hyväksytyjä hankkeita suunnittelukauden ulkopuolelle. Rakennusinvestoinneista tulee aina olla hyväksytty tarveselvitys ennen kuin hankkeelle voidaan varata suunnittelumäärärahaa investointiohjelmaan ja tarkentaa toteutusajankohtaa sekä toteutukseen tarvittavaa määrärahaa. Lopullisen investointiohjelman tulevalle vuodelle vahvistaa KV talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Tarveselvityksen laadinnasta vastaa aina hankkeen käyttäjävaliokunta ja investointien suunnittelun tulee olla kiinteä osa sen toiminnan ja talouden suunnittelua (Rakennusinvestointihankkeiden toteutusohje, KV 1.2.2010 § 4).

Osalle investointiohjelmaan sisällytetyistä hankkeista ei vielä ole osoitettu toteutusmäärärahaa (esim. uimahalli). Nämä voivat olla suuruudeltaan varsin merkittäviä. Lisäksi kaupungin kiinteistökannassa on mittaviakin rakenne- ja taloteknisiä korjaustarpeita, jotka eivät toistaiseksi sisälly hyväksytyyn investointiohjelmaan ja jotka eivät ole toteutettavissa vuosittaisen yllä- ja kunnossapitoinvestointeihin varattavan määrärahan puitteissa. Tarkoitus on myös tarkastella kaupungin koulu- ja päiväkotiverkoston mahdolliset muutostarpeet, joihin ei voimassa olevassa investointiohjelmassa ole varauduttu. Kaupungin taloudellinen tasapaino ei kuitenkaan kestä suuria investointilisäyksiä lähivuosina. Tämä tarkoittanee sitä, että jo investointiohjelmaan sisällytetyjä hankkeita joudutaan harkitsemaan uudelleen ja/tai lykkäämään toteutuksia suunnitelmakauden ulkopuolelle.

Vuotuisen investointitason harkinnassa on kyse paitsi yleisen rahoituksen riittävyydestä, myös resurssien jakamisesta oikein käyttötalouden ja investointien kesken. Investoinneilla on aina merkittävä vaikutus myös käyttötalouteen. Riittävään käyttötalouden tasoon on varauduttava niin, että jo olemassa olevien ja uusienkin kiinteistöjen tai julkisen käyttöomaisuuden kunnossapidosta ei jouduta tinkimään liian korkean investointitason vuoksi, ei-

kä korjausvelkaa pääse kertymään. Korjausvelka kasvattaa luonnollisesti painetta tuleville suuremmille investointihankkeille.

Vuosien 2020-2024 investointisuunnitelmassa (**oheismateriaalina** luottamushenkilöiden **Extranetissä**) esitetään taulukkoon kootusti toistaiseksi tiedossa olevat investointihanke-esitykset sekä niiden kokonaiskustannusarviot investointiryhmittäin. Lähtökohtana on käytetty vuoden 2019 talousarviossa hyväksyttyä suunnitelmaa. Listaus täydentyy kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston budjettikäsittelyihin mennessä. Hankkeiden määrärahojen kohdistamista taloussuunnitelmavuosille on tarkasteltu myös niiden toteutusvalmiuden kannalta.

Talonrakennushankkeet esitetään hankekohtaisesti. Kaupungin merkittävimpin investointihanke vuosina 2020-2021 on Nuorisotalon peruskorjaus. Vanhan, suojellun hirsirakennuksen peruskorjaus toteutetaan rakennuksen ehdoilla, sopeuttaen käyttötarkoitus sen mukaan. Koulujen peruskorjausohjelmassa on vuonna 2020 vuorossa Svenska Skolcentrumin H-osan toteutus sisältäen fysiikan- ja kemianluokkien uudistamisen. Uimahallin välttämättömät korjaukset käyttöiän jatkamiseksi 5-10 vuodella jatkuvat vielä pienehköillä toimenpiteillä vuosina 2020-2021. Samanaikaisesti kartoitetaan tulevan uimahalliratkaisun vaihtoehdot.

Jokavuotinen rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestointien listaus on osa investointiohjelmia, perustuen kiinteistöjen PTS-suunnitelmissa ja kuntoarvioissa esiin tulleisiin korjaustarpeisiin. Kiinteistökohtainen toimenpideilistaus jaetaan valiokunnan jäsenille esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden **Extranetissä**. Määrärahaa esitetään korotettavaksi 100.000 euroa vuositasolla korvamerkittynä Hiilineutraali Kauniainen –toimenpideohjelman toteuttamiseen kaupungin kiinteistöissä. Kaikki kiinteistökohtaiset korjaustarpeet on listattu yksityiskohtaisesti, mutta lopullinen työohjelma vahvistetaan budjetin hyväksymisen jälkeen tammikuussa. Hyväksytyin talousarvion mukaista työohjelmaa laadittaessa harkitaan toteutuskokonaisuuksia ja toteutuksen ajankohtia, pyrkien mm. järkeviin kiinteistökohtaisiin remontteihin tai kaupungin kiinteistömässän kannalta edullisiin teemoihin, jolloin urakoita voidaan yhdistää. Vuotuinen määräraha-vaara ei ole riittävä kaikkiin korjaustarpeisiin, vaan suurimmat korjauskokonaisuudet joudutaan esittämään jatkossa omina, uusina investointihankkeinaan, mikä entisestään lisää tarvetta hankkeiden keskinäiseen priorisointiin ja joidenkin hankkeiden lykkäämiseen tai niistä kokonaan luopumiseen.

Julkisen käyttöomaisuuden hankkeet (liikenneväylät, viheralueet, muu infrastruktuuri) on esitetty alustavasti luettelona, joka täsmentyy yhdyskuntavaliokunnan hyväksymäksi työohjelmaksi budjetin tultua vahvistetuksi. Kadunrakennuskohteiden määrittely ja ajoitus liittyvät olennaisesti merkittävimpiin rakennushankkeisiin sekä pääväylien kunnostustarpeisiin. Lisäksi vuosittainen määräraha on tarkoitettu sisältämään varauksen liikenneturvallisuuden edistämiseen, suunnitteluun, valaistukseen ja päällystämiseen sekä toistaiseksi nimeämättömille pienille kadunrakennushankkeille. Vuosittaisista määrärahaa esitetään korotettavan 200.000 eurolla kustannusindeksinousun ja katuverkon korjausvelan pienentämiseksi sekä liikkumisen ja liikenneturvallisuuden parantamiskohteisiin.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 85

20.08.2019

Viheralueinvestointien määrärahan käyttösuunnitelma esitetään vastavasti alustavana kohdeluettelona.

Ajantasainen konekalusto on kunnossapitoyksikön jokapäiväinen työväline viihtyisän kaupunkiympäristön ylläpidossa. Konekaluston investointiesitys perustuu pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kalustohankintojen optimointiin, jossa on otettu huomioon paitsi kalustoon kohdistuvat toiminnalliset tarpeet ja käytettävyys, myös korjauskustannusten ja koneista saatavien vaihtohyvitysten määrät. Vaihtohyvityksen osuus kirjataan käyttötalouden myyntivoittojen alle.

Henkilöstösuunnitelma vuosille 2020-2022

KH:n linjauksen mukaisesti kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva ellei voida osoittaa, että palvelutarve edellyttää sitä. Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion suunnittelu-kaudelle ml. eläköityminen. Lisäksi arvioidaan henkilöstön määrää ja osaaamista suhteessa toimintaan ja palvelutuotannon tavoitteisiin. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan toiminnan mahdollisen lakisääteisen mitoituksen lisäksi seudullinen vertailu. Eri ammattiryhmien välisiin työnjakoihin tulee myös kiinnittää huomiota. Samalla toimintaa tarkastellaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä sukupuolivaikutusten näkökulmasta.

Yhdyskuntatoimen henkilöstömääräksi vuodelle 2020 esitetään 60,0 henkilöä, jossa on muutoksena yhden vakanssin lisäys (kiinteistönhoitaja) vuoden 2019 tasoon verrattuna. Kuntatekniikan assistentin tehtäväkuvaa esitetään monipuolistettavan ja nimike muutettavan projektivastaavaksi. Määräaikaisen ympäristöasiantuntijan tehtävä esitetään vakinaistettavan vuoden 2021 alusta. Lisäksi vuodelle 2021 esitetään varausta yhdelle uudelle vakanssille (kunnossapitotyöntekijä). Henkilöstöasioiden laajempi selostus löytyy käyttötalousosan henkilöstöosiosta.

Esitystekstissä mainitut oheismateriaalit jaetaan myös poikkeuksellisesti paperiversioina valiokunnan jäsenille kokouksessa.

YTJ:

Valiokunta käy asiasta keskustelua ja merkitsee asian valmistelun tiedoksi. Lopullinen valiokunnan talousarvioesitys käsitellään seuraavassa kokouksessa 10.9.2019.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali

Käyttötaloussuunnitelma vuosille 2020-2022
Investointisuunnitelma vuosille 2020-2024 (maaomaisuus, talonrakennus, julkinen omaisuus, konehankinnat)
INV Talonrakennus_Rakennusten yllä- ja kunnossapitohankkeet vv. 2020-2024
Yhdyskuntatoimen henkilöstösuunnitelma vuosille 2020-2022
Strategiset tavoitteet vuodelle 2020_Luonnos

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 70, 71, 72, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset: PYKÄLÄT JA LAKIVIITTAUKSET

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1 mom. (410/2015) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 73

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

KH/Valiokunta	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kauniaisten kaupunki	Puh.	09 50561
Kirjaamo	Faksi:	09 5056 535
Kauniaistentie 10	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45
PL 52, 02701 KAUNIAINEN		

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät:	PYKÄLÄT	Valitusaika	30	päivää
Hallintovalitus, pykälät:	75	Valitusaika	30	päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje)				

Muu valitusviranomainen (katso erillinen muutoksenhakuohje)

Viranomainen, pykälät:	PYKÄLÄT	Valitusaika	XX	päivää
-------------------------------	----------------	-------------	----	--------

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö ja muoto

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta ja postiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (260 euroa 1.1.2019 alkaen (asetus 1383/2018)).